

19 Ιανουαρίου - 28 Φεβρουαρίου 2017

Curated by Thalia Vrachopoulos and Harry Savvopoulos

Contemporary Art Center of Thessaloniki

Warehouse B1 Thessaloniki Port Thessaloniki, 54110, Greece

Goethe Institute Thessaloniki

Leof. Vassilissis Olga's 66 Thessaloniki, 54642, Greece

OTE Windows

Karolou Diehl 33 Thessaloniki, 54623, Greece

Artemis Alcalay Dimitris Ameladiotis Angeliki Avgitidou **Lucille Bertrand Tom Bogaert Yiannis Christakos** Esperanza Cortés **Georgios Divaris** Laura Dodson **Christoforos Doulgeris Yannis Fokas** Eleni Fotiadou Sarantis Gagas Joan Giordano Filippos Gkoutzos George Pol. Ioannidis Maria Karametou Simone Kestelman **Cyriaco Lopes** D. Dominick Lombardi Renee Magnanti Despo Magoni Virginia Mastrogiannaki Despina Meimaroglou Yiannis Melanitis Christina Mitrentse Nicholas Moore Eleni Mouzakiti Valli Nomidou Bill Pangburn Giorgos Papafiggos Antonia Papatzanaki Eva Petrič Artemis Potamianou **Xenophon Sachinis Konstantinos Stamatiou Anastasis Stratakis Alexandros Touliopoulos Giorgos Tzinoudis** Vasilis Vasilakakis Godelieve Vandamme **Babis Venetopoulos Dimitris Xonoglou**

Artemis Alcalay Dimitris Ameladiotis Angeliki Avgitidou **Lucille Bertrand** Tom Bogaert **Yiannis Christakos** Esperanza Cortés **Georgios Divaris** Laura Dodson **Christoforos Doulgeris Yannis Fokas** Eleni Fotiadou Sarantis Gagas Joan Giordano Filippos Gkoutzos George Pol. Ioannidis Maria Karametou Simone Kestelman Cyriaco Lopes D. Dominick Lombardi Renee Magnanti Despo Magoni Virginia Mastrogiannaki Despina Meimaroglou Yiannis Melanitis Christina Mitrentse Nicholas Moore Eleni Mouzakiti Valli Nomidou Bill Pangburn **Giorgos Papafiggos** Antonia Papatzanaki Eva Petrič Artemis Potamianou **Xenophon Sachinis Konstantinos Stamatiou** Anastasis Stratakis **Alexandros Touliopoulos Giorgos Tzinoudis** Vasilis Vasilakakis Godelieve Vandamme **Babis Venetopoulos**

Dimitris Xonoglou

Artemis Alcalay Dimitris Ameladiotis Angeliki Avgitidou **Lucille Bertrand Tom Bogaert Yiannis Christakos** Esperanza Cortés **Georgios Divaris** Laura Dodson **Christoforos Doulgeris Yannis Fokas** Eleni Fotiadou Sarantis Gagas Joan Giordano Filippos Gkoutzos George Pol. Ioannidis Maria Karametou Simone Kestelman **Cyriaco Lopes** D. Dominick Lombardi Renee Magnanti Despo Magoni Virginia Mastrogiannaki Despina Meimaroglou Yiannis Melanitis Christina Mitrentse Nicholas Moore Eleni Mouzakiti Valli Nomidou **Bill Pangburn Giorgos Papafiggos** Antonia Papatzanaki Eva Petrič Artemis Potamianou **Xenophon Sachinis Konstantinos Stamatiou Anastasis Stratakis Alexandros Touliopoulos Giorgos Tzinoudis** Vasilis Vasilakakis Godelieve Vandamme **Babis Venetopoulos** Dimitris Xonoglou

For the exhibition *The Right to Be Human*, warm thanks to the Director of the Center for Contemporary Art Syrago Tsiara, and to her museum staff especially Areti Leopoulou and Chrysa Zarkali. We are very grateful also to the Municipality of Thessaloniki and the Vice Mayor Elli Chrysidou and Mrs. Eleni Tsevekidou for their support of the project. We also thank the Goethe Institute, of Thessaloniki for their invaluable help and use of their gallery as one of our venues. We owe many thanks to the company SMART Communications and its staff for the wonderful job of marketing and press of the show.

The contribution of the following volunteers Penelope Akritidou, Maria Vouza, Christos Koukogiannis and Ion Rudolph must here be acknowledged. Valuable and effective assistance was also given by Ms. Marina Leybishkis, the staff of the Contemporary Art Centre and the selfless and cooperation of Mr. John Argyriadis in charge of the exhibition program known to all Thessalonians "OTE showcase" for providing Georgios Tzinoudis, one of the exhibition's artists, with the space to create his site specific installation. To complete the list, invaluable was the contribution of the art historian and critic Mrs. Maria Kenanidou in providing the research for the catalog of the Thessalonikian artists.

The Curators: Thalia Vrachopoulou and Charis Savvopoulos

Θερμά ευχαριστήρια στην Διευθύντρια του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης κα Συραγκό Τσιάρα και στο προσωπικό του μουσείου ιδιαιτέρως στην Αρετή Λεοπούλου και Χρύσα Ζαρκαλή. Θα θέλαμε να αναφερθούμε στην πολύ σημαντική στήριξη που λαμβάνουμε από το Δήμο Θεσσαλονίκης και ιδιαίτερα την Αντιδήμαρχο Έλλη Χρυσίδου και την κα Ελένη Τεβεκίδου. Επίσης ευχαριστούμε το Goethe Institute για την πολύτιμη βοήθεια τους και για την παραχώρηση του χώρου και φυσικά την εταιρία SMART και το προσωπικό της για την προβολή της έκθεσης.

Για τη διοργάνωση της έκθεσης "Το δικαίωμα να είσαι Άνθρωπος" η συνεισφορά των εθελοντών Πηνελόπη Ακριτίδου , Μαρία Βούζα, Χρήστου Κουκογιάννη και Ίωνα Ρούντολφ ήταν ανεκτίμητη. Πολύτιμη και ουσιαστική επίσης ήταν η βοήθεια της Marina Leybishkis, αλλά και η ανιδιοτελής προσφορά και συνεργασία του κου Γιάννη Αργυριάδη, υπεύθυνου του εκθεσιακού προγράμματος της γνωστής σε όλους τους Θεσσαλονικείς "βιτρίνας" του ΟΤΕ. Για την έρευνα των Θεσσαλονικέων καλλιτεχνών στην ολοκλήρωση του καταλόγου, πολύτιμη ήταν και η συνεισφορά της ιστορικού και κριτικού τέχνης Μαρίας Κενανίδου.

Επιμελητές: Θάλεια Βραχοπούλου και Χάρης Σαββόπουλος.

Global Humanism and Social Justice in an Era of Crisis

Global humanism and social justice share common goals: each seeks to promote both the individual's and societies' right of fair access to opportunity and benefit; and, to embrace equality as governing principle in all areas of modern life. In our current era of crisis; wealth inequality, suppression of free speech, governmentally sanctioned discrimination, religious intolerance, political corruption all stand as blockades to the goals of humanism and social justice.

As humanists strive to promote democratic and egalitarian societies based upon ethical considerations of rationality, dignity and compassion for all beings so too do advocates of social justice. Defined as "a state or doctrine of egalitarianism, to wit, a belief in human equality especially with respect to social, political, and economic affairs; or social philosophy advocating the removal of inequalities among people." (Webster's) Social justice also encompasses "the fair and proper administration of laws conforming to the natural law that all persons, regardless of ethnic origin, gender, possessions, race, religion, etc., are to be treated equally and without prejudice." (Business Dictionary).

Humanism and social justice are approaches to life that seek to create and engage individuals to speak, act, organize, seek redress from the courts, create, protest and write expressively in connection with humanity's struggle for equality and achievement in community life.

Humanistic beliefs dictate that as members of this world individuals should strive to solve the global problems of poverty, hunger and engage in activities that foster social reform and motivated by compassion. Humanists seek affirmation of dignity for all people as well as individual liberty, participatory democracy open society and social justice built on ethical behaviors based on reason, unbridled inquiry achievable by human capabilities rather than divine intervention. These goals echo many of the tenets of social justice.

The ideals embraced in the theory of social justice are linked to policies that are implemented through governmental, educational, judicial and economic institutions. In theories of social justice, groups of individuals involved in criminal enforcement, adjudication, class action suits and civil protests all join together in an effort to foster fairness and equality. This is especially true for groups of individuals who historically have been denied access to opportunity because of prejudice, discriminatory behaviors including regressive taxation, restrictive marriage laws; as well as government's failure to uphold constitutional protections such as those associated with fourth amendment prohibitions against unjustified searches and seizures.

One of the most important aspects of Humanism is its inclusive nature. Humanism and social justice urge people to find new solutions to world problems rather than relying on past practices. Developing avenues of free expression in the service of equality, whether expressed in the arts, in print, online, in dialogue, by filing suit or any other legal means combine the goals of social justice and humanism.

Our exhibition and conference, seek submissions which rebut, re-examine and reject inequalities and exemplify the goals of humanism and social justice. The textual and visual submissions demonstrate how and why the shared goals of humanism and social justice in our world today combat hatred, dissention, injustice, pollution, genocides, profit rigging and governmentally subsidized wars on freedom and how these philosophies can be implemented in our economic, political, educational, correctional and judicial institutions.

Οικουμενικός Ουμανισμός και Κοινωνική Δικαιοσύνη σε Εποχή Κρίσης

Ο Οικουμενικός Ουμανισμός και η κοινωνική δικαιοσύνη μοιράζονται κοινούς στόχους: και οι δύο προσπαθούν να προωθήσουν το δικαίωμα του ατόμου αλλά και των κοινωνιών σε ίση πρόσβαση στην ευκαιρία και το όφελος, καθώς και την υιοθέτηση της ισότητας ως κυβερνώσα αρχή σε όλους τους τομείς της σύγχρονης ζωής. Στη σημερινή εποχή της κρίσης η ανισότητα του πλούτου, καταστολή της ελευθερίας του λόγου, οι κυβερνητικά κυρωθείσες διακρίσεις, η θρησκευτική μισαλλοδοξία, η πολιτική διαφθορά, όλα λειτουργούν ως τροχοπέδη στα ζητούμενα του Ουμανισμού και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Όπως οι ουμανιστές επιδιώκουν την προώθηση κοινωνιών με δημοκρατία και ισονομία που βασίζονται στις ηθικές θεωρήσεις του ορθολογισμού, της αξιοπρέπειας και της συμπόνιας για όλα τα όντα το ίδιο επιχειρούν και οι υπέρμαχοι της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η κοινωνική δικαιοσύνη ορίζεται ως "μια κατάσταση ή δόγμα ισονομίας, δηλαδή πίστης στην ισότητα των ανθρώπων ιδίως σε σχέση με τα κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά ζητήματα, ή κοινωνικής φιλοσοφίας που υποστηρίζει την άρση των ανισοτήτων μεταξύ των ανθρώπων." (Webster's) Ταυτόχρονα περιλαμβάνει "τη δίκαιη και ορθή απονομή δικαιοσύνης σύμφωνα με το φυσικό νόμο κατά τον οποίο όλα τα άτομα ανεξάρτητα από την εθνική τους προέλευση, το φύλο, την περιουσία, τη φυλή, τη θρησκεία κλπ πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα και χωρίς προκαταλήψεις." (Business Dictionary)

Ο Ουμανισμός και η κοινωνική δικαιοσύνη αποτελούν προσεγγίσεις για τον τρόπο ζωής που επιδιώκουν τη δημιουργία και τη συμμετοχή εκ μέρους των ατόμων ωθώντας τους να μιλούν, να δρουν, να οργανώνονται, να ζητούν αποζημίωση από τα δικαστήρια, να δημιουργούν, να διαμαρτύρονται και να εκφράζονται γραπτώς στα πλαίσια του αγώνα της ανθρωπότητας για ισότητα και πρόοδο στα κοινά.

Τα ουμανιστικά πιστεύω υπαγορεύουν ότι ως μέλη του κόσμου αυτού τα άτομα θα πρέπει να προσπαθήσουν να λύσουν τα παγκόσμια προβλήματα της φτώχιας, της πείνας και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που προάγουν την κοινωνική μεταρρύθμιση υποκινούμενοι από συμπόνια. Οι ουμανιστές επιδιώκουν την επιβεβαίωση της αξιοπρέπειας όλων των ανθρώπων καθώς επίσης την ατομική ελευθερία, τη συμμετοχική δημοκρατία την ανοιχτή κοινωνία και την κοινωνική δικαιοσύνη οικοδομημένες πάνω σε ηθικές συμπεριφορές και με βάση τη λογική, τη χωρίς περιορισμούς έρευνα που επιτυγχάνεται μέσω των ανθρώπινων ικανοτήτων αντί της θεϊκής παρέμβασης. Οι στόχοι αυτοί απηχούν πολλές από τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Τα ιδανικά που ενστερνίζεται η θεωρία της κοινωνικής δικαιοσύνης είναι συνδεδεμένα με πολιτικές που εφαρμόζονται μέσω κυβερνητικών, εκπαιδευτικών, δικαστικών και οικονομικών θεσμών. Στις θεωρίες της κοινωνικής δικαιοσύνης οι ομάδες ατόμων που εμπλέκονται στην επιβολή του νόμου, στην εκδίκαση υποθέσεων, σε ομαδικές αγωγές και σε ειρηνικές διαμαρτυρίες, όλοι μαζί ενώνουν τις δυνάμεις τους σε μια προσπάθεια να προωθήσουν τη δικαιοσύνη και την ισότητα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για ομάδες ατόμων που ιστορικά έχουν στερηθεί την πρόσβαση στην ευκαιρία εξαιτίας προκαταλήψεων, συμπεριφορών που προάγουν τις διακρίσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται η φορολόγηση των οικονομικά ασθενέστερων και η περιοριστική νομοθεσία που αφορά στον γάμο.

Το ίδιο ισχύει και για την αποτυχία της κυβέρνησης να στηρίξει συνταγματικά μέτρα προστασίας όπως αυτά που σχετίζονται με την Τέταρτη Τροπολογία και τις απαγορεύσεις αδικαιολόγητων ερευνών και κατασχέσεων.

Ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του Ουμανισμού είναι η ανοιχτή, χωρίς αποκλεισμούς φύση του. Ο Ουμανισμός και η κοινωνική δικαιοσύνη ωθούν τους ανθρώπους να βρουν νέες λύσεις στα παγκόσμια προβλήματα αντί να βασίζονται στις πρακτικές του παρελθόντος. Η δημιουργία οδών ελεύθερης έκφρασης στην υπηρεσία της ισότητας είτε αυτές εκφράζονται στις τέχνες, σε έντυπη ή διαδικτυακή μορφή, με διάλογο, υποβάλλοντας αγωγές ή οποιοδήποτε άλλο ένδικο μέσο συνδυάζει

τα ζητούμενα τόσο της κοινωνικής δικαιοσύνης όσο και του Ουμανισμού.

Η έκθεση και το συνέδριό μας αναζητούν υποβολές που αντικρούουν, επανεξετάζουν και απορρίπτουν τις ανισότητες αποτελώντας παραδείγματα των επιδιώξεων του Ουμανισμού και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Τα κείμενα και το οπτικό υλικό των υποβολών δείχνουν πως και γιατί οι κοινοί στόχοι του Ουμανισμού και της κοινωνικής δικαιοσύνης στον σημερινό κόσμο αντιπαλεύουν με το μίσος, τις έριδες, την αδικία, τη ρύπανση, τις γενοκτονίες, τα στημένα κέρδη και τους χρηματοδοτούμενους από κυβερνήσεις πολέμους κατά της ελευθερίας καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτές οι φιλοσοφίες μπορούν να βρουν εφαρμογή στους οικονομικούς, πολιτικούς, εκπαιδευτικούς, σωφρονιστικούς και δικαστικούς μας θεσμούς.

The Right to Be Human

One of the primary functions of the arts is to engage the viewer in observing a pictorial story whether in two or three dimensions. In this presentation our goal is to show how art elucidates issues of equal protection under the rule of law. An area that is deeply influenced by the enforcement and interpretation of equal protection laws are those of civil rights.

The passage of equal protection laws In the United States was predicated upon the proclamation issued by President Lincoln on January 1, 1863, freeing the slaves in those territories still in rebellion against the Union. Thereafter, the 13th Amendment formally abolishing slavery in the United States was passed by the Congress on January 31, 1865, and ratified by the states on December 6, 1865. Some three years later the Congress ratified the 14th Amendment of the Constitution on July 9, 1868. It is the passage of the 14th Amendment - Section 1 which states in that "All persons born or naturalized in the United States, and subject to the jurisdiction thereof, are citizens of the United States and of the state wherein they reside. No state shall make or enforce any law which shall abridge the privileges or immunities of citizens of the United States; nor shall any state deprive any person of life, liberty, or property, without due process of law; nor deny to any person within its jurisdiction the equal protection of the laws."

While the letter or rule of law clearly states that "no State shall make or enforce any law that will deprive a citizen of life, liberty or property nor shall any citizen not be entitled to due process of law nor shall any citizen be denied equal protection of the law", in actuality the manner in which the 14th Amendment was enforced, understood and interpreted by the Courts reveals the rift between theory and practice.

Whereas both of the 13th and 14th Amendments were monumental legislative steps forward in the lives of African Americans seeking full equality as citizens. As we are poignantly reminded this year which marks the 50th anniversary of the March on Washington the reality of true equality remained elusive for over 100 years following the passage of the Amendments and continues today. The 14th Amendment did not include any provision for equality between the sexes, some of which was addressed in the passage of the 19th Amendment by Congress on June 4, 1919 and ratified by the states on August 18, 1920 giving women the right to vote. It should be noted that the 14th Amendment was passed in response to the development of "black codes" enacted in South Carolina and Mississippi which sought to return freed blacks to the status that they had before the passage of the 13th Amendment by prohibiting voting, marriage and other essential Civil Rights. Even after the passage of the 14th Amendment, Southern states continued their resolve to end black voting. By 1910, all Southern states had excluded blacks from voting.

In the 1890s, Southern states enacted a new form of Black Codes, called "Jim Crow" laws. These laws made it illegal for blacks and whites to share public facilities, creating two societies in which blacks and whites had to use separate schools, hospitals, libraries, restaurants, hotels, bathrooms, and drinking fountains. These laws stayed in effect until the 1950s and 1960's. It is difficult to reconcile how these laws were not only passed but remained in effect until 100 years after the initial passage of the 14th Amendment.

The judiciary, most notably the Supreme Court, plays a crucial role in interpreting the rule of law. A single Supreme Court ruling can alter the recognition of a right throughout the nation. In one of the most notorious cases involving equal protection heard by the court after the passage of the 14th Amendment is the case of <u>Plessy v. Ferguson</u> (1896). In the Supreme Court an 8-1 decision upheld the Louisiana state law which prohibited black passengers from entering white only designated cars on railroads. The majority opinion held that: "We consider the underlying fallacy of the plaintiff's argument to consist in the assumption that the enforced separation of the two races stamps the colored race with a badge of inferiority. If this be so, it is not by reason of anything found in the act, but solely

because the colored race chooses to put that construction upon it... The argument also assumes that social prejudice may be overcome by legislation, and that equal rights cannot be secured except by an enforced commingling of the two races... If the civil and political rights of both races be equal, one cannot be inferior to the other civilly or politically. If one race be inferior to the other socially, the Constitution of the United States cannot put them upon the same plane."

In the lone dissent, Justice Harlan wrote:

"The white race deems itself to be the dominant race in this country. And so it is in prestige, in achievements, in education, in wealth and in power. So, I doubt not, it will continue to be for all time if it remains true to its great heritage and holds fast to the principles of constitutional liberty. But in view of the constitution, in the eye of the law, there is in this country no superior, dominant, ruling class of citizens. There is no caste here. Our constitution is color-blind, and neither knows nor toleates classes among citizens. In respect of civil rights, all citizens are equal before the law. .... We boast of the freedom enjoyed by our people above all other peoples. But it is difficult to reconcile that boast with a state of the law which, practically, puts the brand of servitude and degradation upon a large class of our fellow-citzens, our equals before the law."

This majority ruling in Plessy set the stage for nearly a century of separate but equal treatment of African Americans in this country despite what seemed to be the unambiguous language of the 14th Amendment. It was not until Brown v. Board of Education decided in 1954 that the separate but equal doctrine was declared unconstitutional. Despite the unconstitutionality of the segregated schools the courts did not rule on a plan of implementing integration. The cases leading up to the Brown decision were spearheaded by the National Association for the Advancement of Colored People (NAACP) founded in 1909 and in particular by Thurgood Marshall who was the 1st African American Justice to be appointed to the Supreme Court in 1967 by President Lyndon B. Johnson.

Brown v. Board of Education (1954) was a consolidated case previously comprised of five different challenges to the issue of segregation in public schools in a number of states. Each of the cases had different facts all of them challenged the constitutionality of state-sponsored segregation in public schools. On May 14, 1954, Chief Justice Earl Warren delivered the opinion of the Court, stating that "We conclude that in the field of public education the doctrine of 'separate but equal' has no place. Separate educational facilities are inherently unequal. . ."

Later in Brown II, decided on May 31, 1955 the Supreme Court ordered that desegregation was to proceed with "all deliberate speed." It should be noted that in the <u>Bolling v. Sharpe</u> case also decided in 1955 the court ruled that the federal government is under the same duty as the states and the schools of Washington DC must also be desegregated.

Despite the ruling of the Supreme Court in <u>Brown</u> the issue of desegregation in our nation's schools remained and remains in controversy and subject to new rules of law throughout the last half of the 20th century and today as evidenced by the following cases and statistics. From 1955 to 1960 federal judges hold over 200 hearings concerning desegregation. That 61% of Northerners and 15% of Southerners believe all children should attend school together despite race. The National Guard is called in by Governors of Tennessee and Alabama to control white rioters as schools are desegregated. And, in some of the most shocking newsreel footage of its time, Americans see first hand that over 1,000 paratroopers from the 101st Airborne Division and a federalized Arkansas National Guard protect nine black students integrating Central High School in Little Rock, Arkansas.

Following the civil unrest after Brown, the Supreme Court rules I in 1958 in the case of <u>Cooper v. Aaron</u> ruling that "fear of social unrest or violence, whether real or constructed by those wishing

5

^{1. &}lt;u>Murray v. Maryland</u> 1936. <u>Missouri ex rel Gaines v. Cananda</u> (1938), <u>Sweat v. Painter</u> (1950) and <u>McLaurin v. Oklahoma Bd. Of Regents</u> (1950)

to oppose integration, does not excuse state governments" from complying with Brown. Thereafter, 10,000 young people march in Washington, D.C., in support of integration. In 1959 the number goes to 25,000. Also in 1959, in an attempt to circumvent the law, Prince Edward County, Va., officials close their public schools rather than integrate them. It takes five years for the Supreme Court to order the county to reopen its schools on a desegregated basis in 1964.

Throughout the early 1960's riots break out in New Orleans, on the University of Georgia Campus on the University of Mississippi campus as black students attempt to register and attend school. Finally, in 1963, two African American students, Vivian Malone and James A. Hood, successfully register at the University of Alabama despite George Wallace's "stand in the schoolhouse door" — but which only happened after President Kennedy federalizes the Alabama National Guard.

In 1964 The Civil Rights Act of 1964 is adopted. Title IV of the Act authorizes the federal government to file school desegregation cases. Title VI of the Act prohibits discrimination in programs and activities, including schools, receiving federal financial assistance. Even after the passage of The Civil Rights Act of 1964 cases continue to be heard. In 1968, in the case of Green v. County School Board of New Kent County, the court orders states to dismantle segregated school systems "root and branch." The Court identifies five factors — facilities, staff, faculty, extracurricular activities and transportation — to be used to gauge a school system's compliance with the mandate Brown, decided 14 years earlier. Once again, the enforcement and efficacy of the rule of law can take a prolonged period of time to achieve in fits and starts and in a piecemeal fashion as each state and municipality within our nation attempts to exert its own customs, traditions and beliefs in the face of change.

This overview of the rule of law articulated in the *14th Amendment* spans an entire century. How do the artists see it?

Faith Ringgold, has been an outspoken critic of racial and gender prejudice in the art world. A recipient of the Coretta Scott King Award, Ringgold has documented national events in life-size soft sculptures, representing everyone from ordinary Harlem denizens to Rev. Martin Luther King Jr., and the young victims of the Atlanta child murders. In her 1999, book "If A Bus Could Talk", Ringgold retells and illustrates the story of Rosa Parks whose "singular act of courage" by taking her seat in the "for whites only " segregated bus in 1955 stood as an inspiration for others to stand up for freedom. Parks' strength of conviction as demonstrated in the her bold act of non-violent civil disobedience as interpreted by Ringgold, keeps today's youngsters vigilant in their attainment of the dream of full equality as promised by the rule of law in our society. Ringgold's re-telling of the Parks story reminds us that the "separate but equal" rule of law that lasted until 1954 and thereafter in many instances is a cautionary tale of discrimination. The lesson was that African American and all children should be particularly aware of so that our future as a nation is predicated on the rule of 'equality for all' as articulated in the 14th Amendment of our Constitution.

The Harlem Renaissance artist Romare Bearden's work has been described by August Wilson, the Tony award winning playwright of "Fences" as follows: "What I saw was Black life presented on its own terms, on a grand and epic scale, with all its richness and fullness. It was the art of a large and generous spirit that defined not only the character of Black American life, but also its conscience."

Bearden told the story of the Harlem Renaissance of the 1930's from a fully personal perspective not only in terms of his African American heritage but in terms of his style which changed during his career. In his early works such as *The Visitation* he implies the importance of collaboration of black communities by depicting intimacy between two black women who are holding hands together. According to Bearden,: "the Negro artist [...] must not be content with merely recording a scene as a machine. He must enter wholeheartedly into the situation he wishes to convey." In his series involving a reinterpretation of Homer's *Odyssey* Bearden's African American subjects follow in the path of Odysseus. In the study of the rule of law as it applies to equality among all men in our na-

tion, Bearden's Afro-centric artwork stands as a model of self sufficient, strong fully capable members of society on equal footing in their own environment and standing equally with heroes of the past. Bearden's use of heroic subject and showing the strength that holds the black women together is a visual interpretation of the equality deserved by all under our rule of law.

In his construction of fiberglass and concrete, entitled "Gatehouse to Knowledge" artist Willie Cole erected a monument to the legacy of <u>Brown v. Board of Education</u>. Located in front of PS 43 at Beach 29th Street and Seagirt Avenue, this 1996 creation combines books and the gatehouse in what the artist terms as a symbiosis for learning and freedom. In light of the profound impact that the education cases had in the development of the 14th Amendment's legacy Cole has encapsulated the importance of the interrelationship between education and equality.

While the bulk of our discussion concerning 'equality under the law" has dealt with the discriminatory treatment of African Americans, women in our nation did not obtain the right to vote until 1920, over 50 years after ratification of the 14th Amendment. As the Civil Rights movement gained momentum in the 1950's and 1960's the women's rights movement followed in the 1970's claiming the necessity of the ERA because "our legal system currently contains the vestiges of a variety of ancient Common Law principles which discriminate unfairly against women" (H.R. Rep. No. 92-359, 92d Cong. [1971]). These stunted ideas, according to the report, gave preferential treatment to husbands over wives, created a double standard by giving men greater freedom than women to depart from moral standards, and used "obsolete and irrational notions of chivalry" that "regard women in a patronizing or condescending light."

The ERA encountered significant opposition, particularly in southern states, including Texas. Although the Equal Rights Amendment was passed in Congress it failed ratification by the requisite 38 states, attaining only 30 states in favor. It should be noted that much of the resistance came not only from southern states but from Alton Illinois, where Phyllis Schlafly, a conservative activist and attorney worked tirelessly to defeat ERA and turn the tide of opinion against the amendment. Generally, opponents of the amendment held that certain inequalities between men and women are the result of biology and that some legislation and state policies must necessarily take this fact into account. Some also contended that the ERA would undermine the social institutions of marriage and family. Others argued that women already had sufficient constitutional protections and that the ERA was made unnecessary by recent liberal Supreme Court decisions, including Frontiero v. Richardson, which struck down a federal law that gave preferential treatment to married males over married women. Although lamentable, it is not surprising that today, Texas is one of the states in our nation with one of the most restrictive abortion statutes in the nation. Despite brave filibuster by State Senator Wendy Davis to assure women's choice, Gov. Rick Perry and Texas remained impassive about the anti-abortion laws.

In discussing the inequality of the sexes we have been witness to the Battle of the Sexes on the court between Billy Jean King and Bobby Riggs, the self-proclaimed male chauvinist who was routed by King. We have had fewer women in positions of power among corporate and government institutions and we have yet to see a woman president despite Prime Ministers Thatcher, Gandhi and Merkel in Britain, India and Germany respectively. This inequality also holds true in the art world where Mary Cassatt is nearly an afterthought in discussing the role of the Impressionists dominated by Monet, Degas, Renoir et al.

The Guerrilla Girls have created not only a ruckus in connection with the inequality but a downright revolution. Their "Bedtime Companion to The History of Western Art" is a scathing indictment of the bigotry in the art world. In their guide, the Guerrilla Girls have raised some of the most intriguing questions such as "Why are modern masters interested more in painting prostitutes than Suffragettes?" In 1985, these feminist artists became irate after finding that an exhibition at the Museum of Modern Art (MOMA) had only 17 women artists participating in the exhibit of 165 total. By creating posters that bluntly stated their position on the outrageous inequality the Guerrilla Girls have

examined discrimination in art, politics and culture. In addition to their posters, the Guerrilla Girls have created a touring company which develops performances and plays dramatizing women's history and addressing the inequality in opportunities for women and artists of color in the performing arts. Despina Meimaroglou is a contemporary visual artist of Greek origin who was born and raised in Alexandria. She studied Fine Arts, Printmaking and Typography as well as Graphic Design at Maidstone College of Art in Kent, England where she earned her Fine Arts Degree (N.D.D.) in 1965. According to the artist, she has always been fascinated by the presence of printed words, which often replace the images in her work. Violence in politics and everyday life is the subject which occupies her mind most. For many years she has been collecting newspaper clippings of articles dealing with crimes and violent political acts. She calls this gesture "Appropriation art", meaning work that lifted images from art history and popular culture to comment on historical and cultural events. This is evident in Meimaroglou's 1999 series entitled "Against the Wall: End of The Fairytale (a series based on an ongoing research regarding women on death row in the U.S.). This series, which shows the faces of the inmates in multiple frames seeks not only to indict the practice of execution but also to highlight in ironic terms the false Cinderella reality women are expected to live. The artist herself notes that "pictures appropriated from the daily press, my own digital photographs or scenes videotaped from the TV news - is the weapon I use in order to eliminate, so to speak, the reality that surrounds me in order to reconstruct a personal reality" which demonstrates sarcasm and irony. How is this series relevant to the 14th Amendment?

A study by Professors Steven Shatz and Naomi Shatz of the University of San Francisco Law School and the New York Civil Liberties Union respectively, suggests that gender bias continues to exist in the application of the death penalty. The study linked this disparity to the historic idea of chivalry. The authors concluded that the death penalty is imposed on women relatively infrequently and rather than being "gender neutral the death penalty" seems to allow prejudices and stereotypes about violence and gender, chivalric values, to determine who lives and who dies." In this instance the inequitable enforcement of the death penalty on women inmates versus men shows that the rule of law continues to reflect long held traditions.

An interesting exception, however, is the case of Karla Faye Tucker who was the first woman to be executed in her home state of Texas since 1863. Despite petitions to the Board of Prisons and to the then Texas Governor George W. Bush her sentence was not commuted. According to Death Penalty USA, the Governor stated "Karla Faye Tucker has acknowledged she is guilty of a horrible crime. She was convicted and sentenced by a jury of her peers," said Gov. Bush. Then he continued, reading a statement at the Capitol "The role of the state is to enforce our laws and to make sure all individuals are treated fairly under those laws. The courts, including the United States Supreme Court, have reviewed the legal issues in this case, and therefore, I will not grant a 30-day delay. May God bless Karla Faye Tucker and may God bless her victims and their families."

Tucker was executed by lethal injection administered at the Huntsville Prison facility in a somewhat remote area of central Texas on February 3, 1998. The execution was widely criticized not only throughout this nation but throughout the world when Pope John Paul II called for the killing to cease. It appears that in Karla Tucker's case the rule of law did prevail at least in Texas.

In conclusion, although the rule of law may be stated in definitive terms, the adjudication, enforcement and efficacy of the law remain less concrete, as matters of customs and beliefs which arise from historic and legal precedent remain as obstacles or aids in society's progression toward justice for all.

Dr. Thalia Vrachopoulos

New York, November 2016

^{2.} The study was limited to the California Death Penalty System 2003-5 as reported by the Death Penalty Information Center

Το Κράτος Δικαίου και η 14η Τροπολογία του Συντάγματος στην Τέχνη

Μία από τις πρωταρχικές λειτουργίες της Τέχνης είναι να παρακινήσει τον θεατή να δει την ιστορία σε εικόνες που εμπεριέχεται σε ένα δισδιάστατο ή τρισδιάστατο έργο τέχνης. Σε αυτή την παρουσίαση, ο στόχος μας είναι να επισημάνουμε με ποιον τρόπο η τέχνη διαφωτίζει ζητήματα ίσης προστασίας όλων των πολιτών σε ένα κράτος δικαίου. Ένα θέμα που επηρεάζεται άμεσα από την επιβολή και την ερμηνεία των νόμων σχετικά με την ίση προστασία είναι τα δικαιώματα των πολιτών.

Η εξέλιξη των νόμων που σχετίζονται με την ίση προστασία όλων στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής στηρίζεται στην προκήρυξη που εκδόθηκε από τον Πρόεδρο Λίνκολν την 1η Ιανουαρίου 1863 και αφορούσε στην απελευθέρωση των σκλάβων σε περιοχές στις οποίες συνεχιζόταν η επανάσταση ενάντια στην Ένωση. Στη συνέχεια, η 13η Τροπολογία του Συντάγματος που καταργεί επίσημα τη δουλεία στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής πέρασε από το Κογκρέσο στις 31 Ιανουαρίου 1865 και επικυρώθηκε από τις πολιτείες στις 6 Δεκεμβρίου 1865. Περίπου τρία χρόνια αργότερα, το Κογκρέσο επικύρωσε την 14η Τροπολογία του Συντάγματος στις 9 Ιουλίου 1868. Σύμφωνα με την Τροπολογία -Άρθρο 1 αυτή «Όλοι όσοι έχουν γεννηθεί ή έχουν πολιτογραφηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες και υπόκεινται στη δικαιοδοσία τους, είναι πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών και της πολιτείας όπου διαμένουν. Καμία πολιτεία δεν μπορεί να προβεί ή να ενεργοποιήσει κάποιον νόμο που να περιορίζει τα προνόμια ή την ασυλία πολιτών των Ηνωμένων Πολιτειών, ούτε μπορεί κάποια πολιτεία να στερήσει από κάποιον αξίες όπως η ζωή, η ελευθερία, η ιδιοκτησία, χωρίς τη δέουσα νομική διαδικασία. Ούτε επίσης μπορεί να αρνηθεί σε οποιονδήποτε που βρίσκεται υπό την δικαιοδοσία της, την ίση προστασία από τους νόμους».

Μολονότι το γράμμα του νόμου αναφέρει ξεκάθαρα ότι «καμία πολιτεία δεν μπορεί να προβεί ή να ενεργοποιήσει κανένα νόμο που θα στερήσει από έναν πολίτη το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία ή την ιδιοκτησία ,ούτε και μπορεί κάποιος να αρνηθεί σε οποιονδήποτε πολίτη την ίση προστασία από τους νόμους», στην πραγματικότητα ο τρόπος που η 14η Τροπολογία του Συντάγματος έγινε αντιληπτή, ερμηνεύτηκε και εφαρμόστηκε από τα Δικαστήρια αποκαλύπτει τη μεγάλη διαφορά ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη.

Παρ'όλα αυτά, και οι δύο Τροπολογίες του Συντάγματος, η 13η και η 14η, ήταν σημαντικά νομοθετικά βήματα για την εξέλιξη της ζωής των Αμερικανό-μαύρων που επιζητούσαν πλήρη ισότητα ως πολίτες. Με αφορμή τη φετινή 50η επέτειο από την «Πορεία στην Ουάσινγκτον» θα πρέπει να τονίσουμε ότι η αληθινή ισότητα, παρά τα όσα ορίζονταν από τις Τροπολογίες του Συντάγματος, παρέμενε ανέφικτο γεγονός για περισσότερο από 100 χρόνια μετά το ψήφισμα της Τροπολογίας και παραμένει έως και σήμερα. Η 14η Τροπολογία του Συντάγματος δεν περιλάμβανε κανέναν όρο για την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων. Κάποια θέματα πέρασαν στην 19η Τροπολογία του Συντάγματος από το Κογκρέσο στις 4 Ιουνίου 1919 και επικυρώθηκαν από τις πολιτείες στις 18 Αυγούστου 1920, δίνοντας στις γυναίκες το δικαίωμα της ψήφου. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η 14η Τροπολογία πέρασε εις απάντηση της ανάπτυξης των <<Μαύρων Κωδικών>> που είχαν θεσπιστεί στην Νότια Καρολίνα και στον Μισισιπή. Οι κώδικες αυτοί ζητούσαν την επιστροφή των απελευθερωμένων Αμερικανό-μαύρων στην προηγούμενη κατάσταση, πριν την 13η Τροπολογία που σήμαινε απαγόρευση ψήφου, γάμου και άλλων βασικών πολιτικών δικαιωμάτων. Ακόμα και μετά την 14η Τροπολογία, οι νότιες πολιτείες συνέχισαν να έχουν την ίδια αντιμετώπιση σχετικά με το δικαίωμα ψήφου των Αμερικανό-μαύρων. Μέχρι το 1910, όλες οι νότιες πολιτείες είχαν αποκλείσει τους Αμερικανό-μαύρους από το δικαίωμα ψήφου.

Στη δεκαετία του 1890, οι νότιες πολιτείες θέσπισαν μία νέα μορφή για τους «Μαύρους Κωδικούς» που τους ονόμασαν νόμους «Τζιμ Κρόου». Αυτοί οι συγκεκριμένοι νόμοι ανέφεραν ότι είναι παράνομο να μοιράζονται Αμερικανό-μαύροι και λευκοί τις δημόσιες εγκαταστάσεις. Με τον τρόπο αυτό δημιούργησαν δύο διαφορετικές κοινωνίες στις οποίες Αμερικανό-μαύροι και λευκοί θα έπρεπε να χρησιμοποιούν ξεχωριστά σχολεία, νοσοκομεία, βιβλιοθήκες, εστιατόρια, ξενοδοχεία, μπάνια και πηγές νερού. Οι νόμοι αυτοί παρέμειναν σε ισχύ μέχρι τις δεκαετίες του 1950 και 1960. Είναι

πολύ δύσκολο να συμφιλιωθεί κάποιος με την ιδέα ύπαρξης τέτοιων νόμων και να αποδεχθεί ότι όχι μόνο θεσπίστηκαν οι νόμοι αυτοί αλλά παρέμειναν σε ισχύ ακόμα και 100 χρόνια μετά την 14ης Τροπολογίας του Συντάγματος.

Ο δικαστικός κλάδος, και κυρίως το Ανώτατο Δικαστήριο, παίζει ένα σημαντικότατο ρόλο στην ερμηνεία του κράτους δικαίου. Μία και μόνο απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου μπορεί να αλλάξει την αναγνώριση των δικαιωμάτων σε όλη την επικράτεια. Μία από τις πιο διαβόητες υποθέσεις που σχετίζεται με τη ίση προστασία από τους νόμους και που εκδικάστηκε από το δικαστήριο μετά την 14η Τροπολογία του Συντάγματος είναι η υπόθεση <u>Plessy κατά Ferguson</u> (1896).

Το Ανώτατο Δικαστήριο με μία απόφαση 8 προς 1 υποστήριξε τη νομοθεσία της πολιτείας της Λουιζιάνα, η οποία απαγόρευε στους Αμερικανό-μαύρους να επιβιβάζονται στα ίδια βαγόνια του σιδηροδρόμου με τους λευκούς. Η πλειονότητα δήλωσε ότι «Η βασική πλάνη των επιχειρημάτων του ενάγοντος συνίσταται στην υπόθεση ότι ο διαχωρισμός που επιβάλλεται στις δύο φυλές προσδίδει στους Αμερικανό-μαύρους ένα σημάδι κατωτερότητας. Εάν θεωρήσουμε ότι ήταν έτσι, αυτό δεν προέκυπτε από την Τροπολογία του νόμου αλλά αποκλειστικά και μόνο από την επιλογή των Αμερικανό-μαύρων να το αντιλαμβάνονται έτσι. Το επιχείρημα επίσης είναι ότι η κοινωνική προκατάληψη μπορεί να ξεπεραστεί από τη νομοθεσία και ότι τα ίσα δικαιώματα των ανθρώπων δεν μπορούν να διασφαλιστούν εκτός αν επιβληθεί η ανάμιξη των δύο φυλών... Αν τα δικαιώματα, πολιτικά και κοινωνικά των δύο φυλών είναι ίσα, ο ένας δεν μπορεί να είναι κατώτερος του άλλου ούτε κοινωνικά ούτε πολιτικά. Αν μία φυλή είναι κατώτερη από την άλλη κοινωνικά, το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών δεν μπορεί να τους τοποθετήσει στο ίδιο επίπεδο».

Ο μόνος που ψήφισε αντίθετα ήταν ο δικαστής Harlan ο οποίος έγραψε:

«Η λευκή φυλή θεωρεί ότι είναι κυρίαρχη σε αυτή τη χώρα. Και όντως αυτό συμβαίνει σε ότι αφορά, το κύρος, τα επιτεύγματα, την εκπαίδευση, τον πλούτο και την εξουσία. Επομένως, δεν αμφιβάλω ότι θα συνεχίσει να είναι, αν παραμείνει πιστή στη σπουδαία κληρονομιά της και προσηλωμένη στις αρχές της συνταγματικής ελευθερίας. Από την άλλη όμως, σύμφωνα με την άποψη του συντάγματος και μέσα από το πρίσμα των νόμων, σε αυτή τη χώρα δεν υπάρχει καμία ανώτερη κυρίαρχη τάξη πολιτών, ούτε καμία κοινωνική κάστα. Το Σύνταγμά μας δεν διαχωρίζει ανάλογα με το χρώμα ούτε γνωρίζει αλλά ούτε και ανέχεται να υπάρχουν ταξικές διαφορές ανάμεσα στους πολίτες. Αναφορικά με τα δικαιώματα των ανθρώπων, όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στο νόμο... Υπερηφανευόμαστε για την ελευθερία που απολαμβάνουν οι μας σε σχέση με άλλους ανθρώπους. Αλλά δεν παύει να είναι δύσκολο να συμφιλιωθεί κανείς με την ιδέα ότι επικρατεί κράτος δικαίου και ότι θεωρητικά όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο ,όταν πρακτικά μία μεγάλη τάξη συμπολιτών μας κουβαλάει το στίγμα της σκλαβιάς και της υποβάθμισης».

Η πλειοψηφική απόφαση στην υπόθεση Plessy έθεσε τις βάσεις για περίπου έναν αιώνα, ξεχωριστής αλλά ίσης μεταχείρισης των Αμερικανό-μαύρων στη χώρα ανεξάρτητα από τις ξεκάθαρες αρχές της 14ης Τροπολογίας του Συντάγματος. Η υπόθεση Brown κατά Board of Education το 1954 ήταν ένας άλλος σημαντικός σταθμός στην οποία το δόγμα των "ξεχωριστών αλλά ίσων" θεωρήθηκε αντισυνταγματικό. Παρά το γεγονός ότι η ύπαρξη ξεχωριστών σχολείων ήταν αντισυνταγματική τα δικαστήρια δεν αποφάσιζαν σύμφωνα με ένα σχέδιο εφαρμογής ένταξης. Οι υποθέσεις που οδήγησαν στην απόφαση για την υπόθεση Brown έγιναν η αιχμή του δόρατος για το National Association for the Advancement of Colored People- NAACP που ιδρύθηκε το 1909 από τον Thurgood Marshall που ήταν ο πρώτος Αμερικανό-μαύρος δικαστής που διορίστηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο το 1967 από τον Πρόεδρο Lyndon B. Johnson.

Η υπόθεση <u>Brown κατά Board of Education</u> (1954) ήταν μια ενοποιημένη υπόθεση η οποία προηγουμένως περιελάμβανε πέντε διαφορετικές προκλήσεις σχετικά με το ζήτημα του διαχωρισμού στα δημόσια σχολεία σε ορισμένες πολιτείες. Κάθε πρόκληση είχε διαφορετικά δεδομένα, τα οποία όμως έθιξαν τη συνταγματικότητα του κρατικά υποστηριζόμενου διαχωρισμού των δημοσίων

σχολείων. Στις 14 Μαΐου 1954, ο αρχιδικαστής Earl Warren διατύπωσε την άποψη του δικαστηρίου δηλώνοντας ότι «καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι στην δημόσια εκπαίδευση το δόγμα του «ξεχωριστού αλλά ίσου» δεν μπορεί να έχει θέση. Οι διαφορετικές εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις είναι εν γένει κάτι που μοιάζει άνισο...».

Αργότερα στην υπόθεση <u>Brown II</u>, στις 31 Μαΐου 1955, το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε την άρση των διακρίσεων λευκών και μαύρων "με την μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα". Επίσης, θα πρέπει να τονίσουμε ότι στην υπόθεση <u>Bolling κατά Sharpe</u> το 1955, το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει το ίδιο καθήκον όπως και οι πολιτείες και ότι τα σχολεία της Ουάσινγκτον θα πρέπει να είναι διαχωρισμένα.

Παρά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση <u>Brown</u>, το ζήτημα του διαχωρισμού στα σχολεία της χώρας παρέμενε και παραμένει υπό αμφισβήτηση και έγινε αφορμή για νέους νόμους σε όλο το τελευταίο μισό του 20ου αιώνα, αλλά και σήμερα όπως αποδεικνύεται από τις παρακάτω υποθέσεις και τα στατιστικά στοιχεία. Από το 1955 μέχρι το 1960 οι ομοσπονδιακοί δικαστές ασχολήθηκαν με περισσότερες από 200 υποθέσεις που είχαν σχέση με τον διαχωρισμό. Το 61% των βορείων και το 15% των νοτίων πιστεύουν ότι όλα τα παιδιά θα πρέπει να πηγαίνουν μαζί στο σχολείο ανεξαρτήτως φυλής. Η Εθνοφρουρά κλήθηκε από τους Κυβερνήτες του Τενεσί και της Αλαμπάμα να βάλει τάξη σε λευκούς ταραξίες σε σχολεία που υπήρχε διαχωρισμός. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αμερικανοί σοκαρίστηκαν όταν είδαν στις ειδήσεις ότι περισσότεροι από 1.000 στρατιώτες της 101η Αερομεταφερόμενης Μεραρχίας και η Εθνοφρουρά από το Αρκάνσας συνόδευαν 9 Αμερικανόμαύρους φοιτητές που προσπαθούσαν να ενσωματωθούν στο Central High School, στο Little Rock, Arkansas.

Μετά τις αναταραχές που προκλήθηκαν μετά την υπόθεση Brown, το Ανώτατο Δικαστήριο το 1958 στην υπόθεση <u>Cooper κατά Aaron</u> αποφάσισε ότι «ο φόβος για κοινωνική αναταραχή ή βία, είτε αληθινή είτε κατασκευασμένη από αυτούς που αντιδρούν στην ενοποίηση δεν απαλλάσσει τις κυβερνήσεις των πολιτειών από τη συμμόρφωση τους με την υπόθεση Brown. Γι' αυτό 10.000 νέοι άνθρωποι κάνουν πορεία στην Ουάσινγκτον και υποστηρίζουν την ενοποίηση ενώ το 1959 ο αριθμός αυξάνει σε 25.000 ανθρώπους. Επίσης, το 1959 σε μία προσπάθεια να παρακάμψουν τον νόμο, οι υπεύθυνοι στην κομητεία Prince Edward County, VA. κλείνουν τα δημόσια σχολεία τους προκειμένου να μην τα ενοποιήσουν. Η διαδικασία για να ξανανοίζουν διαρκεί για το Ανώτατο Δικαστήριο 5 χρόνια. Κι έτσι το 1964 ξανανοίγουν με βάση την ενοποίηση τους.

Στην αρχή της δεκαετίας του 1960, ξεσπούν ταραχές στην Νέα Ορλεάνη, στο University of Georgia Campus, στο University of Mississippi Campus, καθώς μαύροι φοιτητές επιχειρούν να εγγραφούν και να φοιτήσουν. Τελικά, το 1963, δύο Αμερικανό-μαύροι φοιτητές, η Vivian Malone και ο James A. Hood εγγράφονται με επιτυχία στο University of Alabama παρά το γεγονός ότι ο George Wallace ήταν αντίθετος - αυτό συνέβη όταν ο πρόεδρος Kennedy κάλεσε το στρατό να βοηθήσει.

Το 1964, η Πράξη των Πολιτικών Δικαιωμάτων εγκρίθηκε. Ο τίτλος IV της Πράξης εξουσιοδοτούσε την ομοσπονδιακή κυβέρνηση να βάλει στο αρχείο υποθέσεις ενοποίησης σχολείων. Ο τίτλος VI της Πράξης απαγόρευε τη διάκριση σε προγράμματα και δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, που λάμβαναν ομοσπονδιακή οικονομική βοήθεια . Αλλά ακόμα και μετά την ψήφιση της Πράξης των Πολιτικών Δικαιωμάτων του 1964 κάποιες υποθέσεις εξακολουθούν να υφίστανται. Το 1968, στην υπόθεση <u>Green κατά County School Board of New Kent County</u>, το δικαστήριο διατάζει να εξαρθρωθούν ριζικά τα σχολεία όπου επικρατεί διαχωρισμός. Το δικαστήριο αναγνωρίζει πέντε παράγοντες – εγκαταστάσεις, προσωπικό, σχολές, εξωσχολικές δραστηριότητες και μεταφορές- που θα χρησιμοποιούνταν ως παράγοντες μέτρησης της συμμόρφωσης του σχολικού συστήματος στην εντολή που είχε δοθεί από την υπόθεση Brown 14 χρόνια πριν. Και πάλι, όμως, η επιβολή και η αποτελεσματικότητα του κράτους δικαίου χρειάζεται αρκετό καιρό για να επιτευχθεί και αποτελεί

^{1. &}lt;u>Murray v. Maryland</u> 1936. <u>Missouri ex rel Gaines v. Cananda</u> (1938), <u>Sweat v. Painter</u> (1950) and <u>McLaurin v. Oklahoma Bd. Of Regents</u> (1950)

11

αποσπασματικό μέτρο καθώς κάθε πολιτεία και δήμος του έθνους προσπαθεί να ασκήσει τα δικά της έθιμα, παραδόσεις και πεποιθήσεις παράλληλα με την αντιμετώπιση της μεγάλης αυτής αλλαγής.

Αυτή η εκτενής επισκόπηση του κράτους δικαίου που φάνηκε με τον ευκρινέστερο τρόπο στην 14η Τροπολογία του Συντάγματος κάλυψε χρονικά έναν ολόκληρο αιώνα. Πως, όμως, βλέπουν οι καλλιτέχνες αυτό το τόσο σημαντικό ζήτημα.

Η Faith Ringgold, είναι μία θαρραλέα κριτικός των φυλετικών προκαταλήψεων και των προκαταλήψεων ανάμεσα στα δύο φύλα στον κόσμο της τέχνης. Η Ringgold έχοντας τιμηθεί με το βραβείο Coretta Scott King απέδωσε εθνικά γεγονότα σε μαλακά γλυπτά πραγματικού μεγέθους έργα γλυπτικής, απεικονίζοντας από τους κατοίκους του Harlem έως τον Martin Luther King Jr. και τα νεαρά θύματα- παιδιά των δολοφονιών της Ατλάντα. Στο βιβλίο της που κυκλοφόρησε το 1999 με τίτλο «If a Bus Could Talk» η Ringgold ξαναθυμίζει και διηγείται την ιστορία της Rosa Parks η οποία το 1955, έκανε μία μοναδική πράξη θάρρους, παίρνοντας μια θέση σε λεωφορείο που ήταν μόνο για λευκούς. Η τολμηρή της πράξη αποτέλεσε έμπνευση και για άλλους ώστε να υποστηρίξουν την ανάγκη για ελευθερία. Η ειρηνικής αντίσταση της Park όπως αυτή παρουσιάζεται από την Ringgold, κρατά τους νεότερους σε επαγρύπνηση στην προσπάθεια τους να επιτευχθεί το όνειρο της πλήρους ισότητας που έπρεπε να εφαρμοστεί σύμφωνα με το κράτος δικαίου της κοινωνίας μας. Με το να διηγηθεί πάλι η Ringgold την ιστορία της Park, μας θυμίζει το δόγμα «ξεχωριστός αλλά ίσος» που διήρκεσε μέχρι το 1954 και σε πολλές περιπτώσεις ακόμα και αργότερα και μας προειδοποιεί εναντίον της διάκρισης. Το μήνυμα ήταν ότι οι Αμερικανό-μαύροι και όλα τα παιδιά θα πρέπει να είναι ενημερωμένοι ώστε το μέλλον του έθνους μας να στηρίζεται στον << κανόνα της ισότητας για όλους>> όπως διατυπώθηκε στην 14η Τροπολογία του Συντάγματος.

Το έργο του Αφρο-Αμερικανού καλλιτέχνη Romare Bearden του κινήματος «Harlem Renaissance» χαρακτηρίζεται από τον August Wilson- θεατρικό συγγραφέα που έχει τιμηθεί με βραβείο Τοην για το έργο του «Fences» ως εξής: «Αυτό που παρατήρησα ήταν η ζωή των Αμερικανό-μαύρων που παρουσιάζεται με τους δικούς της όρους, σε μία μεγάλη και επική κλίμακα, με όλο της τον πλούτο και την πληρότητα. Ήταν η τέχνη ενός πληθωρικού και γενναιόδωρου πνεύματος που καθόρισε όχι μόνο την ιδιαιτερότητα της ζωής των Αμερικανό-μαύρων, αλλά και τη συνείδησή του.

Ο Bearden διηγήθηκε την ιστορία του καλλιτεχνικού κινήματος «Harlem Renaissance» του 1930 μέσα από μία προσωπική σκοπιά όχι μόνο με τους όρους της Αφρο-Αμερικανικής του κληρονομιάς αλλά και μέσα από το στυλ της δουλειάς του που άλλαξε κατά τη διάρκεια της καριέρας του. Στα πρώιμα έργα του όπως το «The Visitation» υπαινίσσεται τη σημασία της συνεργασίας των κοινοτήτων των Αμερικανό-μαύρων απεικονίζοντας την οικειότητα μεταξύ δύο Αμερικανό-μαύρων γυναικών που κρατιούνται απ' το χέρι. Σύμφωνα με τον καλλιτέχνη «Ο Νέγρος καλλιτέχνης [...] δεν θα πρέπει να μείνει ικανοποιημένος με μια απλή μηχανική καταγραφή της σκηνής. Θα πρέπει να βυθιστεί ολόψυχα μέσα στην κατάσταση που ευελπιστεί να απεικονίσει με το έργο του». Στη σειρά έργων του όπου συμπεριλαμβάνεται και μία νέα ερμηνεία της Οδύσσειας του Ομήρου, τα αφρο-αμερικανικά θέματα του Bearden ακολουθούν τον δρόμο του Οδυσσέα. Στη μελέτη για το κράτος δικαίου αναφορικά με την ισότητα ανάμεσα σε όλους τους πολίτες της χώρας μας, τα αφρο-κεντρικά έργα του Bearden στέκουν σαν ένα μοντέλο αυτάρκειας, ισχυρά, πλήρως ικανά μέλη της κοινωνίας σε ισότιμη βάση με τους ήρωες του παρελθόντος. Η χρήση των ηρωικών θεμάτων από τον Bearden και η επίδειξη της δύναμης που εμπεριέχεται στη χειρονομία των δύο Αμερικανό-μαύρων γυναικών, μεταφράζεται σαν μια εικαστική ερμηνεία της ισότητας που δικαιούνται όλοι υπό το κράτος δικαίου.

Στην κατασκευή του από fiberglass και τσιμέντο με τον τίτλο «Gatehouse to Knowledge», ο καλλιτέχνης Willie Cole έστησε ένα μνημείο για να θυμίσει την υπόθεση <u>Brown κατά Board of Education</u>. Το εν λόγω γλυπτό που στέκει μπροστά στις οδούς PS 43 Beach 29th και Seagirt Avenue δημιουργία του 1996, είναι συνδυασμός βιβλίων και μίας πύλης, που ο καλλιτέχνης προσδιορίζει ως τη συμβίωση της μάθησης με την ελευθερία.. Υπό το πρίσμα των βαθύτερων επιπτώσεων που είχαν οι υποθέσεις της εκπαίδευσης στην ανάπτυξη της 14ης Τροπολογίας του Συντάγματος ο Cole θέλησε

να συμπυκνώσει τη σημασία της αλληλεξάρτησης μεταξύ εκπαίδευσης και ισότητας.

Παρόλο που στο μεγαλύτερο μέρος της συζήτησής μας σχετικά με "την ισότητα απέναντι στους νόμους", ασχοληθήκαμε με την άνιση μεταχείριση των Αμερικανό-μαύρων, δεν θα πρέπει να παραλείψουμε το γεγονός ότι οι γυναίκες της χώρας μας δεν είχαν το δικαίωμα να ψηφίσουν μέχρι το 1920, περισσότερα από 50 χρόνια μετά την επικύρωση της 14ης Τροπολογίας του Συντάγματος. Καθώς τα κινήματα για τα πολιτικά δικαιώματα και τα δικαιώματα των γυναικών, απέκτησαν δυναμική τις δεκαετίες του 1950-1960 και 1970 αντίστοιχα, υποστήριζαν την αναγκαιότητα για την ΕRΑ (Equal Rights Amendment)- Τροπολογία Ίσων Δικαιωμάτων, επειδή <<το νομικό μας σύστημα εξακολουθεί να εμπεριέχει απομεινάρια ποικίλων και πολύ παλιών αρχών του Εθιμικού Δικαίου, αρχές που έκαναν άδικες διακρίσεις εις βάρος των γυναικών>> (Η.R. Rep. No.92-359,92d Cong.[1971]. Αυτές οι απαρχαιωμένες ιδέες, σύμφωνα με την παραπάνω αναφορά δημιούργησαν προνομιακή μεταχείριση των ανδρών έναντι των συζύγων τους, δημιουργώντας δύο μέτρα και δύο σταθμά δίνοντας στους άνδρες μεγαλύτερη ελευθερία από τις γυναίκες να αποκλίνουν από τα ηθικά πρότυπα και να χρησιμοποιούν <<παρωχημένες και παράλογες έννοιες του ιπποτισμού>> και να <<θεωρούν τις γυναίκες μέσα σε προστατευτικό και συγκαταθετικό φώς>>.

Η Τροπολογία Ίσων Δικαιωμάτων (ΕRA) συνάντησε σημαντικότατη αντίσταση και κυρίως στις νότιες πολιτείες, συμπεριλαμβανομένης και της πολιτείας του Τέξας. Παρόλο που η Τροπολογία πέρασε στο Κογκρέσο, δεν κατάφερε να επικυρωθεί συγκεντρώνοντας την απαιτούμενη πλειοψηφία των 38 πολιτειών καθώς συγκέντρωσε μόνο τις θετικές ψήφους των 30. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μεγάλη αντίσταση παρουσιάστηκε όχι μόνο από τις νότιες πολιτείες, αλλά και από το Alton Illinois όπου η Phyllis Schlafly, μία συντηρητική ακτιβίστρια και δικηγόρος δούλεψε ακούραστα για να ματαιώσει την Τροπολογία και έστρεψε την κοινή γνώμη εναντίον της συγκεκριμένης τροπολογίας. Σε γενικές γραμμές, όσοι αντέδρασαν στην Τροπολογία έκριναν ότι κάποιες ανισότητες που υπάρχουν ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες είναι αποτέλεσμα βιολογικών παραγόντων και μάλιστα ότι αυτό πρέπει να το λάβουν υπόψη τους η νομοθεσία και οι κρατικές πολιτικές. Επίσης κάποιοι υποστήριζαν ότι η Τροπολογία Ίσων Δικαιωμάτων (ΕRA) θα υπονόμευε τους κοινωνικούς θεσμούς του γάμου και της οικογένειας. Άλλοι πίστευαν ότι οι γυναίκες ήδη είχαν κατοχυρώσει σε μεγάλο βαθμό συνταγματική προστασία και ότι η Τροπολογία Ίσων Δικαιωμάτων ήταν περιττή κρίνοντας και από τις πρόσφατες φιλελεύθερες αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Μία από αυτές ήταν η υπόθεση Frontiero κατά Richardson, που ήρθε σε αντίθεση με ομοσπονδιακούς νόμους που έδιναν προνομιακή μεταχείριση στους παντρεμένους άνδρες σε σύγκριση με τις παντρεμένες γυναίκες. Παρόλο που είναι λυπηρό, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι ακόμα και σήμερα το Τέξας είναι μία από τις πολιτείες που έχει από τις πιο αυστηρές νομοθεσίες για την άμβλωση. Αν και η γερουσιαστής Wendy Davis πάλεψε σκληρά για να έχουν οι γυναίκες την ελευθερία της επιλογής, ο κυβερνήτης Ricky Perry και το Τέξας έμειναν αμετακίνητοι στις θέσεις τους για την νομοθεσία κατά των αμβλώσεων.

Αναλύοντας το θέμα της ανισότητας των δύο φύλων θα πρέπει να σημειώσουμε και τη Μάχη των Φύλων στην αρένα μεταξύ της Billy Jean King και του Bobby Riggs, αυτοαποκαλούμενου σωβινιστή, τον οποίο προκάλεσε η King. Ας σκεφτούμε, επίσης, ότι είχαμε λιγότερες γυναίκες σε θέσεις ισχύος είτε σε εταιρείες είτε σε κυβερνητικά ιδρύματα και δεν έχουμε ακόμα δει μία γυναίκα πρόεδρο εκτός από τις πρωθυπουργούς Thatcher, Gandhi και Merkel, στη Μεγάλη Βρετανία, Ινδία και Γερμανία αντίστοιχα. Αυτή η ανισότητα ισχύει και στον κόσμο της τέχνης όπου η Mary Cassatt είναι μια απλή αναφορά στη συζήτηση για το ρόλο των ιμπρεσιονιστών όπου κυριαρχούν ο Monet, Degas, Renoir και άλλοι.

Η ομάδα Guerrilla Girls δημιούργησαν όχι μόνο θόρυβο σχετικά με την ανισότητα, αλλά και μία ολοφάνερη επανάσταση. Το έργο τους «Bedtime Companion to the History of Western Art» είναι ένα καυστικό κατηγορητήριο της αδιαλλαξίας που υπάρχει στον κόσμο της τέχνης. Στον οδηγό τους, τα Guerrilla Girls ανέδειξαν μερικά από τα πιο ενδιαφέροντα ερωτήματα όπως «Γιατί οι μεγάλοι μοντέρνοι ενδιαφέρονται περισσότερο να ζωγραφίζουν πόρνες αντί για σουφραζέτες;». Το 1985, αυτές οι φεμινίστριες καλλιτέχνιδες εξοργίστηκαν όταν ανακάλυψαν ότι σε μία έκθεση στο Μουσείο

Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης (ΜΟΜΑ) από τους 165 καλλιτέχνες που συμμετείχαν μόνο οι 17 ήταν γυναίκες. Δημιούργησαν αφίσες δηλώνοντας την θέση τους για την προκλητική ανισότητα και εξέτασαν τις διακρίσεις στην τέχνη, την πολιτική και την κουλτούρα. Εκτός από τις αφίσες τους, οι Guerrilla Girls διοργάνωσαν και έναν περιοδεύοντα θίασο που δημιούργησε παραστάσεις που διηγούνται την γυναικεία πλευρά της ιστορίας καταδεικνύοντας την ανισότητα στις ευκαιρίες για τις γυναίκες και τους Αμερικανό-μαύρους καλλιτέχνες στην τέχνη του θεάματος.

Η Δέσποινα Μεϊμάρογλου είναι μία σύγχρονη ελληνίδα εικαστικός που γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αλεξάνδρεια. Σπούδασε Καλές Τέχνες, Χαρακτική, Τυπογραφία, καθώς επίσης και Γραφιστική στο Maidstone College of Art στο Kent της Αγγλίας, όπου to 1965 απέκτησε το πτυχίο της για τις Καλές Τέχνες (Fine Arts Degree- N.D.D.). Σύμφωνα με την ίδια, πάντα την μάγευαν οι τυπωμένες λέξεις που ενίοτε αντικαθιστούν την εικόνα στο έργο της. Η βία στην πολιτική και στην καθημερινή ζωή είναι το αντικείμενο που την απασχολεί περισσότερο. Επί σειρά ετών, μάζευε αποκόμματα από άρθρα εφημερίδων που αφορούσαν εγκλήματα και βίαιες πολιτικές πράξεις. Αυτή την κίνησή της την ονόμασε «Appropriation art», δηλ. τέχνη της οικειοποίησης, που σημαίνει ότι εικόνες από την ιστορία της τέχνης και τον λαϊκό πολιτισμό μπορούν να σχολιάσουν ιστορικά και πολιτιστικά γεγονότα. Αυτό το στοιχείο είναι εμφανές στη σειρά της Μεϊμάρογλου του 1999 με τίτλο «Against the Wall: End of The Fairytale» - μία σειρά που βασίζεται στην εν εξελίξει έρευνα σχετικά με γυναίκες θανατοποινίτισσες στις Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτή η σειρά έργων, που παρουσιάζει πρόσωπα γυναικών τροφίμων φυλακών σε πολλαπλά καρέ δεν έχει στόχο απλώς να καταγγείλει την πρακτική της θανατικής ποινής, αλλά και να φωτίσει με έναν ειρωνικό τρόπο την ψεύτικη «Σταχτοπούτα» που οι γυναίκες προσδοκούν ότι θα βιώσουν. Η ίδια η καλλιτέχνης σημειώνει ότι «εικόνες που προέρχονται από τον ημερήσιο τύπο, δικές μου ψηφιακές φωτογραφίες ή κάποιες σκηνές που έχω βιντεοσκοπήσει παρακολουθώντας από τις τηλεοπτικές ειδήσεις γίνονται το όπλο που χρησιμοποιώ προκειμένου να εξαλείψω- μπορώ να το πω έτσι- την πραγματικότητα που μας περιτριγυρίζει ώστε να ανακατασκευάσω μία προσωπική πραγματικότητα», κάτι που δείχνει σαρκασμό και ειρωνεία. Πώς αυτή η σειρά συνδέεται με την 14η Τροπολογία του Συντάγματος.

Μία μελέτη των καθηγητών Steven Shatz και Naomi Shatz από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου του San Francisco και του New York Civil Liberties Union αντίστοιχα, δηλώνει ότι οι διακρίσεις λόγω φύλου συνεχίζονται στην εφαρμογή της θανατικής ποινής. Η έρευνα αυτή συνδέει αυτή την ανισότητα με την ιδέα του ιπποτισμού. Οι συγγραφείς καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η θανατική ποινή επιβάλλεται σχετικά σπάνια σε γυναίκες και ότι αντί να είναι "ουδέτερη από άποψη φύλου, η θανατική ποινή φαίνεται να επιτρέπει σε προκαταλήψεις, στερεότυπα σχετικά με τη βία και το φύλο, αρχές της ευγένειας να καθορίζουν ποιος θα ζήσει και ποιος θα πεθάνει". Η άδικη όμως επιβολή της θανατικής ποινής σε έγκλειστες γυναίκες έναντι των ανδρών δείχνει ότι το κράτος δικαίου εξακολουθεί να αντικατοπτρίζει παλιές παραδόσεις.

Μία ενδιαφέρουσα εξαίρεση αποτελεί η υπόθεση της Karla Faye Tucker που ήταν η πρώτη γυναίκα από το 1863 που εκτελέστηκε στην πολιτεία καταγωγής της, στο Τέξας. Παρά τις αιτήσεις χάριτος προς το Συμβούλιο της φυλακής και τον τότε Κυβερνήτη George W. Bush η καταδίκη της δεν άλλαξε. Σύμφωνα με την θανατική ποινή που ισχύει στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο Κυβερνήτης ανέφερε ότι η «Karla Faye Tucker ομολόγησε ότι είναι ένοχη αποτρόπαιου εγκλήματος. Καταδικάστηκε και φυλακίστηκε από σώμα ισότιμων με αυτήν, ενόρκων». Συνέχισε διαβάζοντας μια δήλωση στην Πρωτεύουσα η οποία έλεγε ότι «Ο ρόλος της πολιτείας είναι να εφαρμόζει τους νόμους μας και να διασφαλίζει ότι όλα τα άτομα αντιμετωπίζονται δίκαια σύμφωνα με αυτούς τους νόμους. Τα δικαστήρια, συμπεριλαμβανομένου και του Ανωτάτου δικαστηρίου των Ηνωμένων Πολιτειών, εξέτασαν τα νομικά ζητήματα αυτής της υπόθεσης και επομένως, δεν θα χορηγήσω μία αναβολή 30 ημερών. Ας ευλογήσει ο Θεός την Karla Faye Tucker, τα θύματά της και τις οικογένειές τους».

^{2.} Η μελέτη αφορούσε μόνο το Σύστημα Θανατικής Ποινής της Καλιφόρνια τα έτη 2003-2005 όπως αποδόθηκε από το Κέντρο Πληροφοριών Θανατικής Ποινής.

Η Tucker εκτελέστηκε αφού της χορηγήθηκε θανατηφόρα ένεση στη φυλακή Huntsville σε κάποια απομακρυσμένη περιοχή του κεντρικού Τέξας στις 3 Φεβρουαρίου 1998. Η εκτέλεση επικρίθηκε ευρέως όχι μόνο σε όλη τη χώρα, αλλά και σε όλο τον κόσμο, όταν ο Πάπας Ιωάννης Παύλος ΙΙ ζήτησε να σταματήσει η εκτέλεση. Φαίνεται, λοιπόν, ότι στην υπόθεση της Karla Tucker επικράτησε το κράτος δικαίου τουλάχιστον στο Τέξας.

Συμπερασματικά, παρόλο που το κράτος δικαίου μπορεί να υπάρχει με συγκεκριμένους όρους, οι δικαστικές αποφάσεις, η επιβολή τους και η αποτελεσματικότητα των νόμων δεν είναι σταθερές, καθώς ζητήματα εθίμων και πεποιθήσεων, που προκύπτουν από ιστορικά και νομικά προηγούμενα, παραμένουν είτε ως εμπόδια είτε ως βοηθήματα στην κοινωνική εξέλιξη που οδηγεί στη δικαιοσύνη για όλους.

Δρ. Θάλεια Βραχοπούλου

Νέα Υόρκη, Νοέμβριος 2016

Some thoughts for the right to be human ....

With the removal of the ideas of modernity, the rearrangements that followed were aimed at the hierarchical landscapes of modern society that is molded with the end of the Second World War. The period that is defined as the "after" modernity season, led society, man and art just as much, in developments that could not easily be intercepted or decelerated. In other words, development that exceeded the responsive capabilities of the already manipulated societies. Since the late 1980s the economic axis, will become suzerain imposing the model of Human - Sisyphus, not for all of course, but for those who do not fit into the pockets of the new Axis (for example, for each new billionaire who President Obama's policy gave birth to accounted in 130,000 laid-off and unemployed workers). (1)

The grand narratives (metanarratives) of modernity, will be rejected by the new era and emphasis will be given to the partial and the fragmentary. The grand narratives of the Western man in the 60s and 70s, and even 80s, who projected demands to claim a better world were rejected, to be dominated by a cultural discomfort for every thought expressed as a demand for the future. We ended with the recognition and enforcement of requests and processes which reread nostalgically the past as an intelligent way of escaping deadlocks. And of course, the stupid relativismof the 90s and 2000s: formulating critiques we automatically declare the superiority of our own position.

But it is equally true that the grand narratives were marginalized because only few thinkers were able to overcome the sense of the Whole in the field of economy and society, such as the American Fredric Jameson who approached the image of fragmented Whole rather than splitting collective subject but as a "schizophrenic picture".

The Michael Hardt and Antonio Negri,(2) more or less, consider that the condition that we named Globalization or Stock Empire has as a primary ideological function the arbitrary reading of critical speech from the 1960s until the end of the century, so that it can match with the predetermined interpretation and ultimately eliminate its implementation. If anyone accepts as a working hypothesis, the Man who wants to assert himself today through the perspective of the subject, will struggle tremendously to define their position. because the future is no longer an extension of the past.

Maybe because we are all a hybrid of looming accumulating events, people, fantasies, dreams and desires or experiences. Pieces from the past that our memory recalls, interpretations of the present, and expectations for tomorrow. We share our general features with others (gender, sexuality, etc.) that return again to us in the form of properties that we share with other people. But what creates our uniqueness are our separate experiences. Each person is a whole which is composed meanings, values and experiences. The ontology of globalized capitalism has aggregated my uniqueness in eliminating it in the sum of simple numbers. They are not few those who demand their right as people to Be together with others, to participate in life with others, in short I Man I can be myself as another. Exactly what an artist does. As operator of the media of expression and as an entity goes beyond the average (Rosalind Krauss), namely there were art arises giving him the opportunity to contemplate as an Other.

Art in our time and age is dispersed (among others), in practices delineating various routes striking social gatherings, paths starting at those gatherings or are addressed to them. The characteristic feature in the form in which art has stabilized in recent years is the whisper of immediacy, in the version of the intervention and the artistic action. And from this perspective it is considered much more substantial than any radical criticism that had been adopted some twenty years prior to the 21st century.

[.......] The question therefore concerns the ontology of the image produced by the art of our time,

^{1.} Patrick Martin, The Globe and Mail newspaper. In the eight years of the economic crisis the billionaires increased from 359 to 600 people

^{2.} Michael Hardt, Antonio Negri, Empire, Harvard University Press 2000

as distinct model of social action and the palpation of the results that legitimizes the artistic creation as a social act. The answers are not easy, nor immediate. But the certainty, that, epistemologically, art remains from classical times until today an incorporate intact structure of social parameters is. What changed constantly in the aesthetic speaker, is the imposed or imaginary model of society that made the "act" of art distinct.

But here too is a deep and global dialogue. For example, one of the most interesting and known approaches is that of Grand Kester, who indirectly speaks of humanism to whom he has entered the moral aspect as a principle, namely the respect to the difference of the other, instead of general morality, which leading artist and viewer in fields outside the aesthetic (obviously manipulated). On the other side the Alain Badiou, Jacques Rancière and Slavoj Žižek, each in their own way comment on this notion of Humanism and the context of critical approaches that follow.

That means through the position of non-diversity and interpretation of the Other, coincide, almost, to the conclusion that this position automatically becomes problematic, since it equalizes any visual (artistic) expression attempt with a social program plan (project) or activism, simplistic visual impressions, construction, recordings etc. with those that are skillful. Thereby mimicking behaviors emerge from whoever they want, have the ability and opportunity to invade the artistic landscape.

The views of Grand Kester, critique the artistic practices of modernity are also worthy of our attention and interest. It connects the issue of the social (looking for it in the novelty of the 20th century) with the intended effect of shock, with repetitive sensitive or non-actions and emblazonments. His view is to offer a variety of different shaded worlds. But, one might say, in a way the artist is viewed as privileged bearer of ideas and informs the public about how the case should be. He brought criticism on himself from the standpoint of bourgeois values or of the imposed "behavior" of globalization. Should It be?

Rancière, however, has proposed about this issue something very interesting. Aesthetics, intrinsically indicates its ability to "think contradictory", because it is connected with outer-aesthetic areas, such as the social (e.g. of human rights) and, therefore, we have a creative paradox in the relationship between art and these spaces. And when the artist, functioning as the "other" in the process of artistic expression both reject the idea that art is autonomous and on the other, linking his action with all those artistic and non proposals linked to the narrative for the assertion of a better world.

Therefore if this antinomy is in force in the majority of artistic activity and of course in the group exhibition artists "The right to be Man", then it is not necessary for one to sacrifice aesthetics and art at the altar of an enforced aversion in recent years, for anything that promises a better world for mankind. Moreover, art always and now, Conscious, that it is the answer, not part of the permanent request for a better world and a better man, constantly reviews the power to expel to "life". Developing the view of Rancière and others with similar views, art, from the time of its rupture with the great Aesthetic Theory, is an autonomous field of experience (in the social context of the current cultural example) that both experiences and this field that they cannot be regarded as a privileged space and media of expression. Therefore the resulting artistic expression forms and types, "languages" and strategies are not privileged but also not unchangeable. So their importance will be searched there were it's moving deterministically, ie in the use of all forms and types of expression within that specific framework. This means that there is no predetermined orientation.

The artists' selection criteria are living and working in Thessaloniki, form the latter reasoning: all of them, belonging to different generations, they express their artistic discourse on the boundary of those that unite us than those that divide us from cultural example of the modern Western culture, based on social or cultural experiences experiencing the paradox of the present day artist feeling as a subject and to express yourself as an individual.

Μερικές σκέψεις για το δικαίωμα να είσαι Άνθρωπος....

Με την απομάκρυνση από τις ιδέες της νεοτερικότητας οι ανακατατάξεις που ακολούθησαν είχαν σαν στόχο τα ιεραρχημένα τοπία της σύγχρονης κοινωνίας που σχηματοποιείται με το τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου. Η περίοδος που προσδιορίζεται σαν η "μετά" από τη νεοτερική εποχή, οδηγούσε την κοινωνία, τον άνθρωπο και άλλο τόσο την τέχνη σε εξελίξεις που δεν ήταν εύκολο να αναχαιτιστούν ή να επιβραδυνθεί ο ρυθμός τους. Με άλλα λόγια, εξελίξεις που ξεπερνούσαν τις δυνατότητας αντίδρασης χειραγωγημένων κοινωνιών. Από το τέλος της δεκαετίας του 1980 και μετά ο οικονομικός άξονας, θα γίνει επικυρίαρχος επιβάλλοντας το μοντέλο του Ανθρώπου - Σίσυφου, όχι για όλους φυσικά, αλλά για όσους δεν χωράνε στις τσέπες του νέου Άξονα. (για παράδειγμα, για κάθε ένα νέο δισεκατομμυριούχο που γεννούσε η πολιτική του προέδρου Ομπάμα αντιστοιχούσαν 130.000 απολυμένοι και άνεργοι εργάτες).

Οι μεγάλες αφηγήσεις (metanarratives) της νεοτερικότητας, θα απορριφθούν από την καινούργια εποχή και η έμφαση θα δοθεί στο μερικό και το αποσπασματικό. Οι μεγάλες αφηγήσεις του Δυτικού ανθρώπου στις δεκαετίες του 60 και του 70 ακόμα και του 80, που πρόβαλλαν αιτήματα διεκδίκησης ενός καλύτερου κόσμου απορρίφθηκαν, για να επιβληθεί μια πολιτισμική δυσφορία σε κάθε σκέψη που διατυπώνεται ως διεκδίκηση του μέλλοντος. Καταλήξαμε με την αναγνώριση και επιβολή αιτημάτων και διεργασιών που ξαναδιάβαζαν νοσταλγικά το παρελθόν ως ευφυή τρόπο απόδρασης από τα αδιέξοδα. Και βέβαια, στον βλακώδη σχετικισμό της δεκαετίας του 90 και του 2000: διατυπώνοντας κριτικές θέσεις δηλώνουμε αυτόματα την ανωτερότητα της δικής μας θέσης.

Όμως είναι εξ ίσου αλήθεια, ότι οι μεγάλες αφηγήσεις περιθωριοποιήθηκαν επειδή μόνο λίγοι διανοητές μπόρεσαν να υπερβούν την έννοια του Όλου τόσο στο πεδίο της οικονομίας όσο και της κοινωνίας, όπως για παράδειγμα ο Αμερικανός Fredric Jameson προσεγγίζοντας την εικόνα κατακερματισμού του Όλου όχι ως διάσπαση του συλλογικού υποκειμένου αλλά ως "σχιζοφρενική εικόνα".

Ο Michael Hardt και ο Antonio Negri, λίγο ως πολύ θεωρούν πως η κατάσταση που κατονομάσαμε παγκοσμιοποίηση ή και αυτοκρατορία του κεφαλαίου, έχει ως κύρια ιδεολογική λειτουργία την αυθαίρετη ανάγνωση του κριτικού λόγου από τη δεκαετία του 1960 μέχρι το τέλος του αιώνα για να τον ταιριάξει με την προαποφασισμένη ερμηνεία του.

Αν το δεχθεί κανείς σαν υπόθεση εργασίας, τον Άνθρωπο που θέλει να διεκδικήσει σήμερα τον εαυτό του μέσα από την οπτική γωνία του υποκειμένου, θα δυσκολευτεί αφάνταστα να ορίσει το στίγμα του. Το μέλλον δεν θα είναι πλέον προέκταση του παρελθόντος του.

Γιατί είμαστε όλοι ένα υβρίδιο στο οποίο απολήγουν και συσσωρεύονται γεγονότα, άνθρωποι, φαντασιώσεις, όνειρα και επιθυμίες ή και εμπειρίες. Κομμάτια από το παρελθόν που ανακαλεί η μνήμη μας, αλλά και προσδοκίες για την αυριανή ημέρα. Τα γενικά μας χαρακτηριστικά γνωρίσματα τα μοιραζόμαστε με άλλους (όπως φύλο, σεξουαλικότητα κτλ) και μας αποδίδουν ιδιότητες που τις μοιραζόμαστε με άλλους ανθρώπους. Όμως εκείνο που δημιουργεί τη μοναδικότητα μας είναι οι ξεχωριστές εμπειρίες. Ο κάθε άνθρωπος είναι ένα σύνολο που το απαρτίζουν νοήματα, αξίες και εμπειρίες. Η οντολογία του παγκοσμιοποιημένου καπιταλισμού έχει αθροίσει τη μοναδικότητα μου εξαφανίζοντας την μέσα στο άθροισμα απλών αριθμών. Αντίθετα διεκδικώ το δικαίωμα μου ως άνθρωπος είναι να είμαι μαζί με άλλους, να συμμετέχω στη ζωή με άλλους, κοντολογίς να μπορώ να είμαι ο εαυτός μου ως άλλος. Αυτό που κάνει δηλαδή ένας καλλιτέχνης. Ως χειριστής του μέσου έκφρασης και ως οντότητα να μεταβαίνει πέραν του μέσου του (Rosalind Krauss), δηλαδή εκεί που λειτουργεί πλέον η τέχνη.

^{1.} Patrick Martin, The Globe and Mail newspaper. Στα οκτώ χρόνια της κρίσης οι δισεκατομμυριούχοι αυξήθηκαν από 359 σε 600 άτομα

^{2.} Michael Hardt, Antonio Negri, Empire, Harvasd University Press 2000

Η τέχνη στα χρόνια μας συνίσταται σε πρακτικές που διαγράφουν ποικίλες διαδρομές διεμβολίζοντας κοινωνικές συνευρέσεις, διαδρομές που έχουν αφετηρία αυτές τις συνευρέσεις ή απευθύνονται σε αυτές. Το χαρακτηριστικό της γνώρισμα σταθεροποιήθηκε τα τελευταία χρόνια και είναι η αμεσότητα, τόσο στην εκδοχή της παρέμβασης όσο και της καλλιτεχνικής πράξης. Και από αυτή τη σκοπιά κρίνεται περισσότερο ουσιαστική από κάθε ρηξικέλευθη κριτική που είχε υιοθετήσει είκοσι περίπου χρόνια πριν ξεκινήσει ο 21ος αιώνας.

[......]Το ερώτημα είναι συνεπώς ποια είναι η οντολογία της εικόνας που παράγει η τέχνη των ημερών μας ώστε να αποτελεί ένα διακριτό μοντέλο κοινωνικής δράσης και που θα ανιχνεύσουμε τα αποτελέσματα που νομιμοποιεί η εικαστική δημιουργία ως κοινωνική πράξη. Οι απαντήσεις δεν είναι εύκολες, ούτε άμεσες. Άμεση όμως είναι η βεβαιότητα, ότι, επιστημολογικά, η τέχνη εξακολουθεί από τα κλασικά χρόνια μέχρι και σήμερα να ενσωματώνει την κοινωνική παράμετρο. Εκείνο που άλλαζε μέσα στο ηχείο της αισθητικής, είναι το μοντέλο του κοινωνικού που καθιστούσε διακριτό η "πράξη" της τέχνης.

Όμως κι εδώ υπάρχει ένας βαθύς και παγκόσμιος διάλογος. Για παράδειγμα, μια από τις ενδιαφέρουσες και γνωστές προσεγγίσεις είναι του Grand Kester, που έμμεσα μιλάει για έναν ουμανισμό στον οποίο έχει εισάγει την παράμετρο της ηθικής ως αρχή, τον σεβασμό στη διαφορά του άλλου, αντί της γενικής ηθικής, ο οποία οδηγεί καλλιτέχνη και θεατή σε πεδία εκτός αισθητικής. Στην αντιπέρα όχθη οι Alain Badiou, Jacques Rancière και Slavoj Žižek ο καθένας με το δικό του τρόπο σχολιάζει αυτής της αντίληψης Ουμανισμό και το πλαίσιο κριτικής που προτείνει. Δηλαδή μέσα από τη θέση της μη-διαφορετικότητας και ερμηνείας του Άλλου, συμπίπτουν σχεδόν στη διαπίστωση ότι η θέση αυτή καθίσταται αυτόματα προβληματική, αφού εξισώνει εικαστικές (καλλιτεχνικές) απόπειρες έκφρασης με ένα κοινωνικό project, μια ακτιβιστική δράση, γενικευμένες πλαστικές αποτυπώσεις, κατασκευές, καταγραφές κ.α. με ανάλογες που όμως είναι έντεχνες. Με αυτόν τον τρόπο αναδύονται μιμητικές συμπεριφορές από όποιους θέλουν, έχουν τη δυνατότητα και την ευκαιρία να εισβάλουν στο καλλιτεχνικό τοπίο. Οι θέσεις του Grand Kester, που ασκούν κριτική στις καλλιτεχνικές πρακτικές της νεοτερικότητας αξίζουν της προσοχής και του ενδιαφέροντος μας. Συνδέει το ζήτημα του κοινωνικού που το αναζητεί στην πρωτοπορία του 20ου αιώνα με την επιδιωκόμενη πρόκληση του σοκ, με επαναλαμβανόμενες ευαίσθητες ή μη δράσεις και αποτυπώσεις. Η άποψη του είναι ότι προσφέρουν έτσι διαφορετικής απόχρωσης κόσμους. Αλλά, θα μπορούσε να πει κανείς, με ένα τρόπο που ο καλλιτέχνης προβάλλεται ως προνομιούχος κομιστής ιδεών και πληροφορεί το κοινό για το πως πρέπει να είναι τα πράγματα. Από τη σκοπιά μιας αστικής ηθικής ή όπως επιβάλλει το κοινωνικώς "φέρεσθαι" της παγκοσμιοποιημένης κουλτούρας και τέχνης είναι μάλλον κατακριτέο.

Όμως ο Rancière μας έχει προτείνει κάτι πάρα πολύ ενδιαφέρον. Η Αισθητική, αφ΄ εαυτής δηλώνει τη δυνατότητα της να "σκέφτεται αντιφατικά", γιατί συνδέεται με εξω-αισθητικούς χώρους, όπως για παράδειγμα ο κοινωνικός (και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και συνεπώς, έχουμε μια δημιουργική αντινομία στη σχέση της τέχνης με τους χώρους αυτούς. Και όταν ο καλλιτέχνης, λειτουργώντας ως ο "Αλλος" κατά τη διαδικασία της καλλιτεχνικής έκφρασης αφενός απορρίπτει τη θέση ότι η τέχνη είναι αυτόνομη και αφετέρου συνδέει τη δράση του με όλες εκείνες καλλιτεχνικές και μη προτάσεις που συνδέονται με το αφήγημα της διεκδίκησης ενός καλύτερου κόσμου.

Συνεπώς αν αυτή η αντινομία είναι εν ισχύ στην πλειοψηφία των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων και φυσικά στους καλλιτέχνες της ομαδικής έκθεσης "Το δικαίωμα να είσαι Άνθρωπος", τότε δεν είναι αναγκαίο να θυσιάσει κανείς την αισθητική και την τέχνη στο βωμό μιας καθιερωμένης τα τελευταία χρόνια απέχθειας για κάθε τι που υπόσχεται έναν καλύτερο κόσμο για τον άνθρωπο. Εξάλλου, η τέχνη πάντοτε και τώρα, συναισθανόμενη, ότι είναι η απάντηση και όχι μέρος του διαρκούς αιτήματος για έναν καλύτερο κόσμο και έναν καλύτερο άνθρωπο, επανεξετάζει διαρκώς τη δύναμη που την εξωθεί στη "ζωή". Αντίθετα θα λέγαμε, προεκτείνοντας τη θέση του Rancière καθώς και άλλων με συναφείς θέσεις, η τέχνη είναι από τα χρόνια της ρήξης της με τη μεγάλη Αισθητική Θεωρία, ένα αυτόνομο πεδίο εμπειριών (στο κοινωνικό πλαίσιο του ισχύοντος πολιτισμικού παραδείγματος) που τόσο οι εμπειρίες όσο και αυτό το πεδίο δεν μπορούν να θεωρηθούν προνομιακά ως χώρος

αλλά και ως μέσον έκφρασης. Συνεπώς οι παραγόμενες καλλιτεχνικές μορφές και τύποι έκφρασης, "γλώσσες" και στρατηγικές όχι μόνο δεν είναι προνομιακές αλλά δεν είναι και αμετάβλητες. Οπότε η σημασία τους θα αναζητηθεί εκεί που νομοτελειακά κινείται, δηλαδή στη χρήση κάθε μορφής και τύπου έκφρασης εντός του συγκεκριμένου πλαισίου. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει εκ των ένδον ένας προκαθορισμένος προσανατολισμός.

Τα κριτήρια επιλογής των καλλιτεχνών ζουν και εργάζονται στη Θεσσαλονίκη, διαμορφώνουν οι τελευταίοι συλλογισμοί: όλοι τους, ανήκοντας σε διαφορετικές γενιές, εκφέρουν τον καλλιτεχνικό τους λόγο στο σύνορο αυτών που μας ενώνουν και εκείνων που μας χωρίζουν από πολιτισμικό παράδειγμα του σύγχρονου δυτικού πολιτισμού, στηριγμένοι σε κοινωνικές ή πολιτισμικές εμπειρίες βιώνοντας την αντινομία του σημερινού καλλιτέχνη να αισθάνεσαι υποκείμενο και να εκφράζεσαι ως άτομο.

Χάρης Σαββόπουλος

Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2016

Artemis Alcalay

*Refugees- Victoria Square, 2016

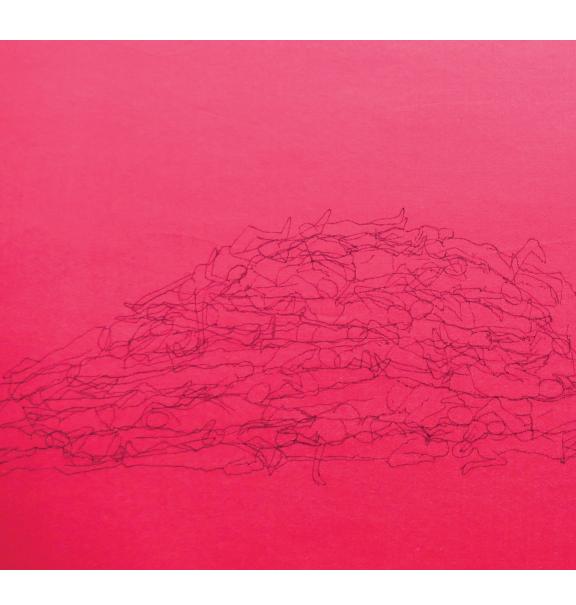
Mixed medium (wood and photos in digital screen)

Dimitris Ameladiotis Small Castles in the Sand or in My Studio, 2016 Wood

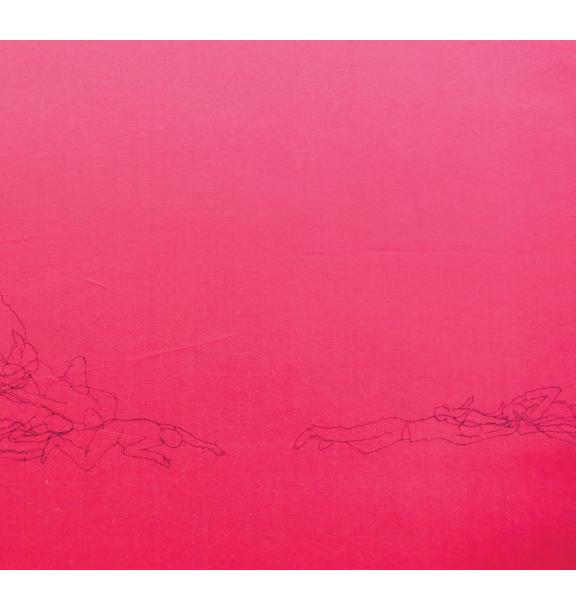

Anggeliki Avgitidou Untitled, 2013

Collateral Damages represents a frieze of piled corpses drawn on fuchsia satin cotton, denouncing how wars tend to turn subjects into objects, human beings into corpses. "Force (...) transforms a man into a thing in the most literal sense as it transforms it into a corpse. There was someone, and, a moment later, there is no one." (Excerpt from The Iliad or the Poem of Force, written in 1941 by the philosopher Simone Weil)

Lucile Bertrand

Το Collateral Damage απεικονίζει μια ζωφόρο από στοιβαγμένα πτώματα ζωγραφισμένα πάνω σε φούξια σατέν βαμβακερό ύφασμα καταγγέλλοντας πως οι πόλεμοι έχουν την τάση να μετατρέπουν τα υποκείμενα σε αντικείμενα, τους ανθρώπους σε πτώματα. "Η Δύναμη (...) μεταμορφώνει τον άνθρωπο σε πράγμα με την πιο κυριολεκτική έννοια καθώς τον μετατρέπει σε πτώμα. Ήταν κάποιος και, μια στιγμή μετά, έγινε κανένας." (Απόσπασμα από το Η Ιλιάδα ή το ποίημα της Δύναμης γραμμένο το 1941 από τη φιλόσοφο Simone Weil.)

Lucile Bertrand

Tom Bogaert

HUMAN RIGHTS LOTTERY, 2009

Banner, spray paint on nylon fabric

HUMAN RIGHTS LOTTERY proposes an amendment to the Constitution, which creates a 'Human Rights Lottery' replacing all existing Human Rights Legal Instruments.

This 28th Amendment proclaims that the holder of a winning HRL ticket shall be entitled to the rights and freedoms described in the winning human rights article(s) for seven days starting at 11:00 pm the night of the draw.

'Human Rights Lottery' (HRL) deals with the re-engineering of the relationship between the individual and the state. Starting point is the realization that the opportunity of enjoying personal freedom and genuine choices is a privilege accorded to a small part of the world lucky enough to be born in the right place, race, gender, religion, time, nationality, language or social group. HRL pushes the limits of the correlation between luck and human rights.

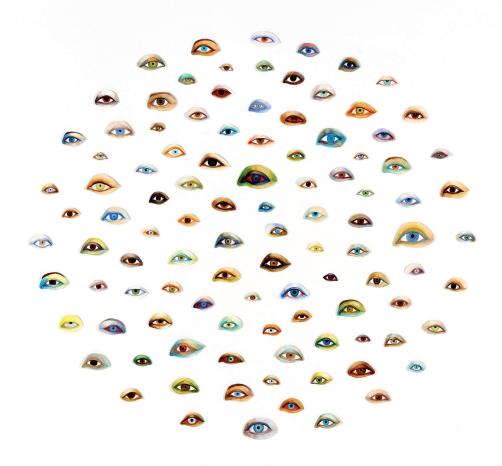
Tom Bogaert applied the New York State Lottery, Human Rights Watch's logo and the Universal Declaration of Human Rights as raw materials, contorting and recombining their content and use.

Το **HUMAN RIGHTS LOTTERY** προτείνει μια τροπολογία στο Σύνταγμα που δημιουργεί μια Λοταρία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αντικαθιστώντας όλα τα υπαρκτά νομοθετήματα και συνθήκες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Αυτή η 28η Τροπολογία διακηρύσσει ότι ο κάτοχος ενός νικητήριου HRL λαχνού θα δικαιούται τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που περιγράφονται στο νικητήριο άρθρο (άρθρα) για τα ανθρώπινα δικαιώματα για επτά ημέρες αρχίζοντας από τις 11μμ της νύχτας της κλήρωσης.

Το Human Rights Lottery (HRL) πραγματεύεται τον ανασχεδιασμό της σχέσης μεταξύ ατόμου και κράτους. Αφετηρία είναι η συνειδητοποίηση ότι η δυνατότητα απόλαυσης προσωπικής ελευθερίας και αυθεντικών επιλογών είναι ένα προνόμιο που αναγνωρίζεται σε ένα μικρό μέρος του κόσμου αρκετά τυχερό ώστε να γεννηθεί στο σωστό μέρος, φυλή, φύλο, θρησκεία, χρόνο, εθνικότητα, γλώσσα ή κοινωνική ομάδα.Το HRL ωθεί στα όριά του τον συσχετισμό ανάμεσα στην τύχη και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο Tom Bogaert χρησιμοποίησε τα λογότυπα των New York State Lottery, Human Rights Watch και της Universal Declaration of Human Rights ως πρώτη ύλη παραμορφώνοντας και ανασυνδυάζοντας το περιεχόμενο και τη χρήση τους.

Esperanza Cortés *Ojo*, 2013
Installation watercolor on paper

"Territory no longer precedes the map nor survives it. It is the map that precedes the territory...that engenders the territory."

Jean Baudrillard

On the wall above my desk hangs a large map entitled "*The World*." It is the one I have used to study for hours and hours since my school years. It is the one that I used to plan my imagery exploring trips; India, North and Latin America, USSR Europe...

Since then more than three decades have passed. Although the outline of this "Map-form" remains the same with very little deformations, the content has radically changed.

With the collapse of European and Soviet Communism, and the thawing of the Cold War, a new order of Mapping has sought to establish itself. With the physical and political fall of the *Wall*, the map we knew changed. New countries came into being; no more USSR, Yugoslavia, East Germany, Czechoslovakia...and more to come. Millions of economical refugees abandoned their homelands to approach the "ex-enemy's" land.

Scattered thoughts voices coming under the skin, turning to yell then whisper and then silence... Silence!

Yiannis Christakos		

«Η περιοχή δεν προηγείται πλέον του χάρτη ούτε αυτός τη διασώζει. Είναι ο χάρτης που γεννά την περιοχή»

Jean Baudrillard.

Στον τοίχο πάνω απ' το γραφείο μου βρίσκεται ένας μεγάλος χάρτης με τον τίτλο «Ο Κόσμος». Είναι ο ίδιος που συνήθιζα να μελετώ για ώρες και ώρες από τα μαθητικά μου χρόνια. Είναι ο ίδιος στον οποίο συνήθιζα να σχεδιάζω τα φανταστικά μου ταξίδια Ινδία, Βόρεια και Λατινική Αμερική, ΕΣΣΔ, Ευρώπη...

Από τότε έχουν περάσει τρεις δεκαετίες.. και πλέον. Παρόλο που το σχήμα αυτού του «Χάρτη» παραμένει το ίδιο με πολύ λίγες αλλοιώσεις, το περιεχόμενο έχει αλλάξει ριζικά.

Με την κατάρρευση του Ευρωπαϊκού και Σοβιετικού Κομμουνισμού και το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, μια νέα τάξη χαρτογράφησης έχει αρχίσει να εδραιώνεται. Με τη φυσική και πολιτική πτώση του Τείχους, ο χάρτης που γνωρίζαμε άλλαξε. Νέες Χώρες δημιουργήθηκαν«όχι πια ΕΣΣΔ, Γιουγκοσλαβία, Ανατολική Γερμανία, Τσεχοσλοβακία... και πόσα ακόμα πρόκειται να συμβούν. Εκατομμύρια οικονομικοί μετανάστες εγκατέλειψαν τις πατρίδες τους για να προσεγγίσουν τη γη του «πρώην εχθρού».

Σκόρπιες σκέψεις, φωνές κάτω από το δέρμα, γίνονται κραυγές, και μετά ψίθυροι, και μετά σιωπή... Σιωπή!

Γιάννης Χρηστάκος

Yiannis Christakos *The Passage*, 2016
Mixed media on canvas

GeorgiosDivaris *Apousia*, **2001** Mixed media

Laura Dodson *UNDERTOW*, 2016

Christoforos Doulgeris
Cabin Nr 05_Interior from Series Last Change, 2013
Archival print on paper, laminated on dibond

The fishermen fight in all possible ways for the survival of their profession and their presence in the area. They, however find themselves at odds with the economic crisis, as well as with the new policy and legislation about the protection of nature, which tolerates the spreading of the birds in the area with the result of the increase in the number of birds and the decrease of the number of fishermen.

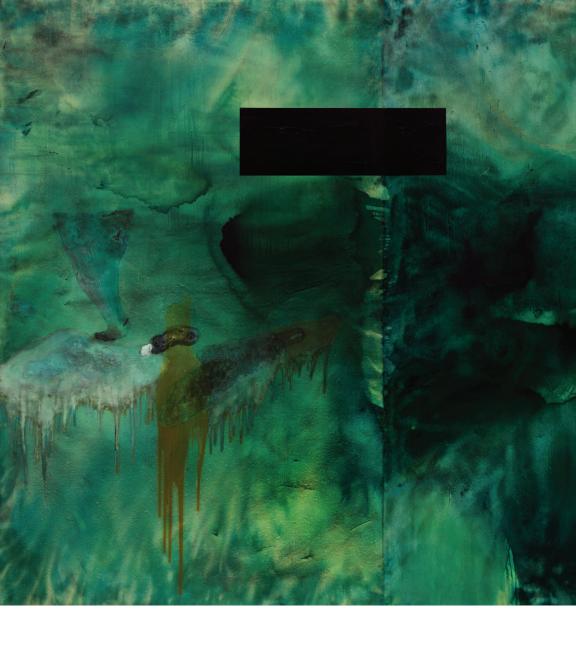
In the name of civilization and the laws for the protection of nature, the place of the fishermen will be taken by the cormoran- fishermen, who have multiplied out of control in the area. The question remains unanswered :what are the limits and real rights of man in this society in transition?

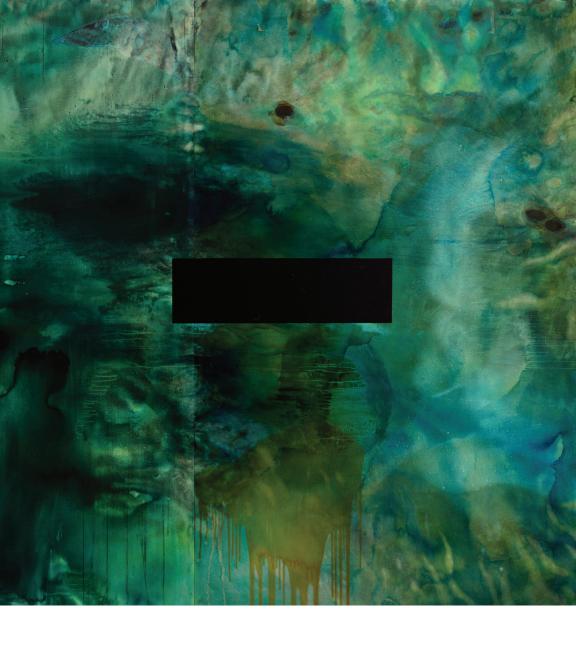
Christoforos Doulgeris

Οι ψαράδες προσπαθούν με καθε τρόπο να διασώσουν το επάγγελμα τους και την παρουσία τους στην περιοχή. Όμως αντιμέτωποι με την η κρίση αλλά και τη νέα πολιτική και νομοθεσία προστασίας της φύσης η οποία αφήνει μεγαλύτερα περιθώρια ανοχής της εξάπλωσης των πτηνών στην περιοχή έχει ώς αποτέλεσμα ο αριθμός των πουλιών να μεγαλώνει και αυτός των ψαράδων να μικραίνει ολοένα και περισσότερο.

Εις το όνομα του πολιτισμού και των νόμων που διέπουν την προστασία της φύσης την Θέση των ανθρώπων ψαράδων θα παραλάβουν οι Υπτάμενοι κορμοράνοι ψαράδες οι οποίοι έχουν υπεπλαπλασιστεί χωρίς έλεγχο στην περιοχή. Το ερώτημα παραμένει αναπάντητο. Ποιά είναι τα όρια και τα πραγματικά δικαιώματα του ανθρώπου σε αυτή την μεταβατική εξέλιξη της κοινωνίας?

Χριστόφορος Δουλγέρης

Yannis Fokas Emerald Blue, 2016 Mixed media on canvas

Eleni Fotiadou

Totem, 2011

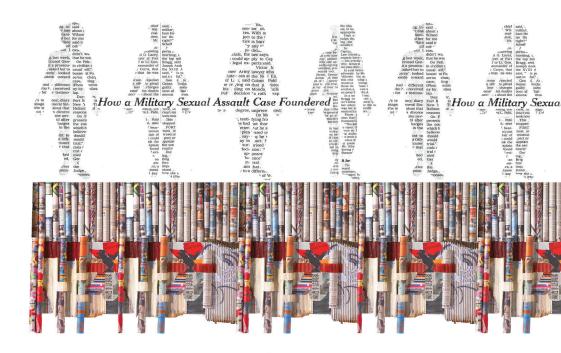
Audiovisual installation gyroscopic projection, motor, metallic parts, lenses, crystals, photos, sensor, mp3 recordings

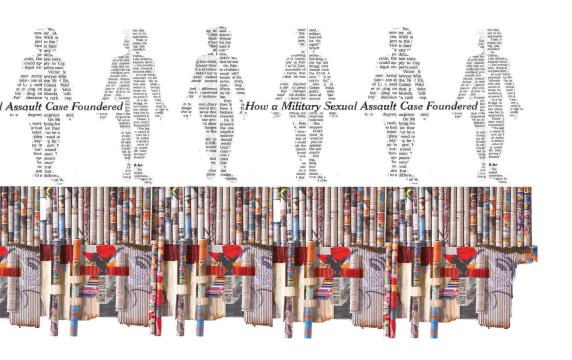

Filippos Gkoutzos A Tool Making Animal, 2014 Mixed media The *Cyrus Charter* is an ancient (from 6th century BC) clay cylinder, on which is written a declaration in the name of Persia's Achaemenid king Cyrus the Great. The cylinder has been called the oldest known charter or symbol of universal human rights.

Writing and writing is a trial to concentrate the wisdom of the text and the same time to present a dynamic image.

og Angeleg gelik en gelik film gelik film gelik film gelik en gelik film gelik en			nterior situation Library library Library library de	
			The second secon	Digital Control of the Control of th
Programme A				The Street
Toloring the second sec				
的。可以是100mm的,但100mm, 100mm, 10		the state of the s		
Lean Albert				
Design the service of				

Joan Giordano
Who Owns the Free Press? 2016
Mixed media

Giorgos Pol. Ioannidis Lifeless House, 2014 Oil on linen

I did an experiment. For fifty-five days I read the papers every morning when I was drinking my tea. And for fifty-five days there was not a single time that the news did not report an atrocious violation of human rights. In spite of the Universal Declaration of Human Rights issued by the UN General Assembly on December 10, 1948 and in spite of our diverse world that has increasingly become globalized, we seem to still be back where we started.

Maria Karametou

Εκανα ενα πειραμα. Για πενηνταπεντε μερες διαβαζα τις εφημεριδες καθε πρωι όταν επινα το τσαι μου. Και για πενηνταπεντε μερες δεν υπηρξε ουτε μια φορα που να μην διαβασα αναφορες σε αποτροπαιες παραβιασεις των ανθρωπινων δικαιωματων. Παρα την Οικουμενικη Διακυρηξη για τα Ανθρωπινα Δικαιωματα που εκδοθηκε απο την Γενικη Συνελευση του ΟΗΕ στις 10 Δεκεμβριου 1948, και παρα τον πολυμορφο κοσμο μας και την παγκοσμιοποιηση, φαινεται πως ακομη βρησκομαστε εκει που αρχισαμε.

Μαρια Καραμετου

Maria Karametou For All, 2016 Mixed media on teabags

Simone Kestelman Body and Soul, 2016 Cast Glass, fake human hair, metal chain

The Supreme Court allowed same sex marriage in Brazil in 2011. In May 2013 all public registries were ordered to grant same sex marriage licenses.

In 2013 312 Brazilian citizens were victims of homophobic murders.

This is a memorial: one image for each person.

I have been documenting the underreported spike in violence that has been parallel to the advances in civil rights for LGBTT citizens around the world. My memorials are lyrical and political, instruments of remembrance and also excavations of the repressed. The images of ravaged ancient sculptures evoke those who were silenced. They are inspired by the monuments to the Unknown Soldier where individuals are lifted from the particular to the symbolic and public. These works struggle to remember, which is to fight the concerted effort to minimize, to dilute, and to forget.

Cyriaco Lopes

Το 2011 το Ανώτατο Δικαστήριο της Βραζιλίας επέτρεψε το γάμο ανάμεσα σε άτομα του ίδιου φύλου. Το Μάιο του 2013 δόθηκε εντολή σε όλα τα δημόσια ληξιαρχεία να εκδίδουν άδειες γάμου για ομόφυλα ζευγάρια.

Το 2013 312 Βραζιλιάνοι πολίτες έπεσαν θύματα ομοφοβικών δολοφονιών.

Αυτό είναι ένα μνημείο: μια εικόνα για κάθε άνθρωπο.

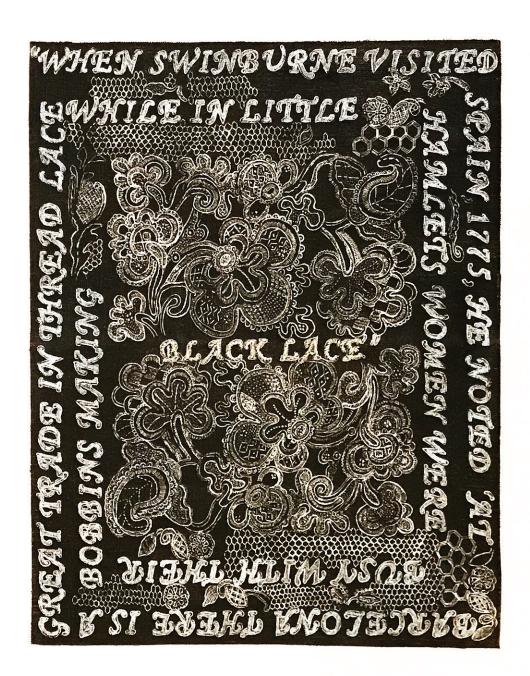
Ασχολούμαι με την τεκμηρίωση της λιγότερο δημοσιοποιημένης ανόδου της βίας που έχει σημειωθεί παράλληλα με την πρόοδο των ατομικών δικαιωμάτων της LGBTT κοινότητας πολιτών σε όλο τον κόσμο. Τα μνημεία μου είναι λυρικά και πολιτικά, εργαλεία μνήμης αλλά και ανασκαφές των καταπιεσμένων. Οι εικόνες κατεστραμμένων αρχαίων αγαλμάτων παραπέμπουν σε αυτούς που φιμώθηκαν. Είναι εμπνευσμένα από τα μνημεία του Άγνωστου Στρατιώτη όπου τα άτομα ανυψώνονται από το συγκεκριμένο στο συμβολικό και το κοινό. Αυτά τα έργα παλεύουν για τη μνήμη, που συνεπάγεται αγώνα κατά της συντονισμένης προσπάθειας για ευτελισμό, εξασθένηση και λήθη.

Cyriaco Lopes

Cyriaco Lopes 312 in 2013, 2014 Still from video 15 min

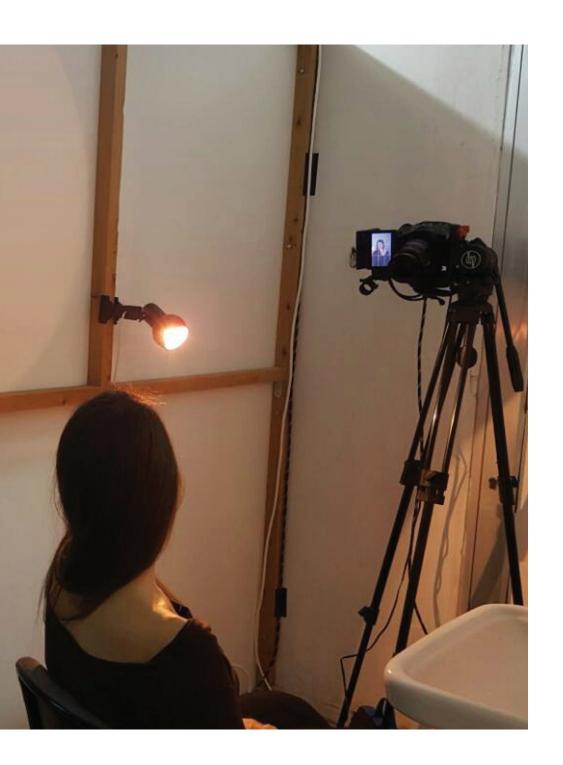

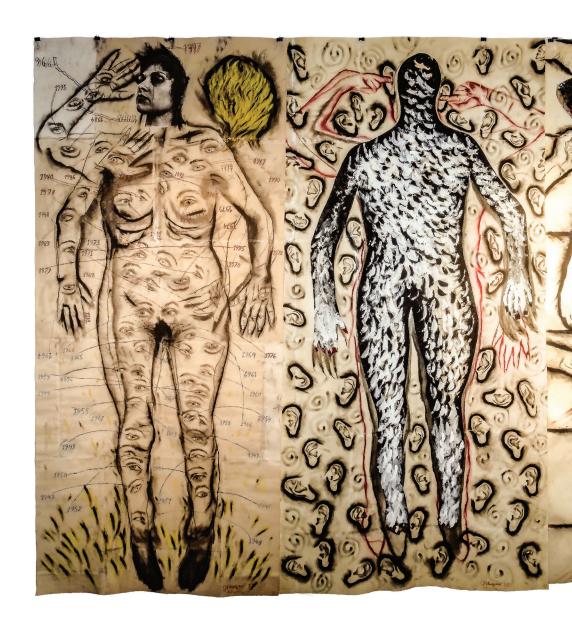
D. Dominick Lombardi
Reverse Collage #30 (George Washington Slave Owner), 1998
Acrylic and transferred poster ink and paper on Plexiglas

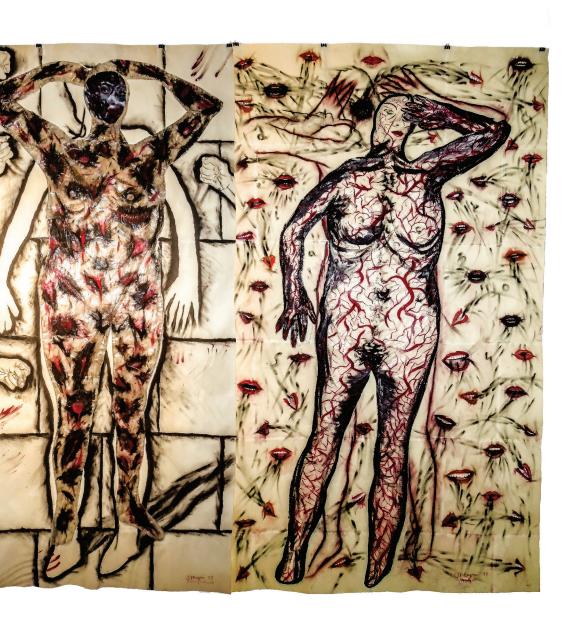

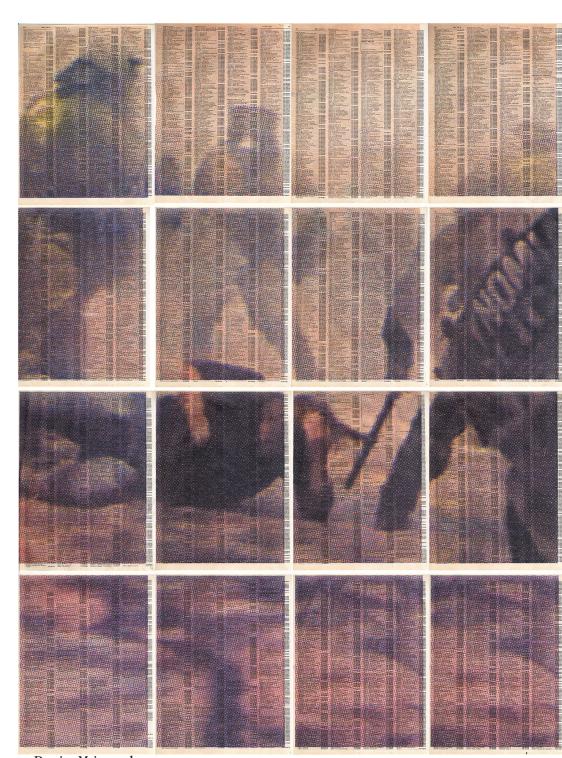
Virginia Mastrogiannaki *Like Me*, **2016** Video performance, duration 4 hours

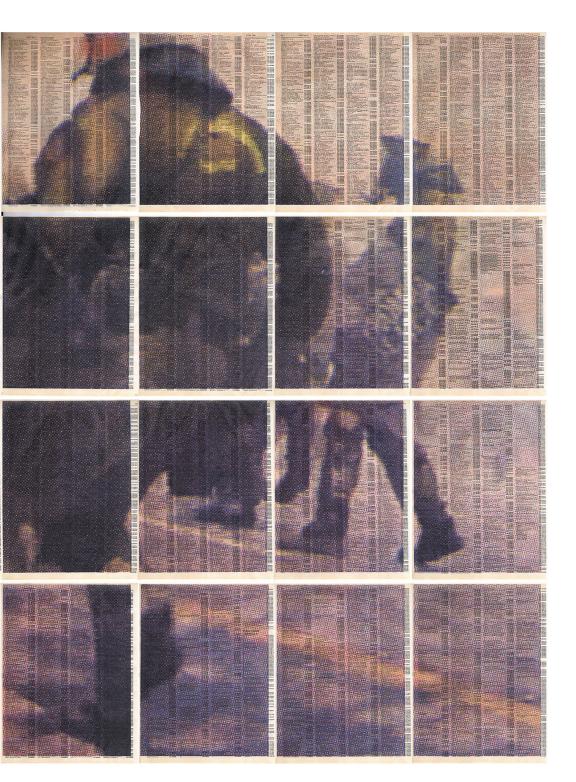

Despo Magoni Enough Seen, Enough Heard, Enough Hurt, and Enough Said, 1996 Mixed media on paper

Despina Meimaroglou
P.I.G.S., 2015
Unique Work on Paper / Consisting of 32 individual rectangles each printed on a separate page deriving from the Athens telephone-directory

56

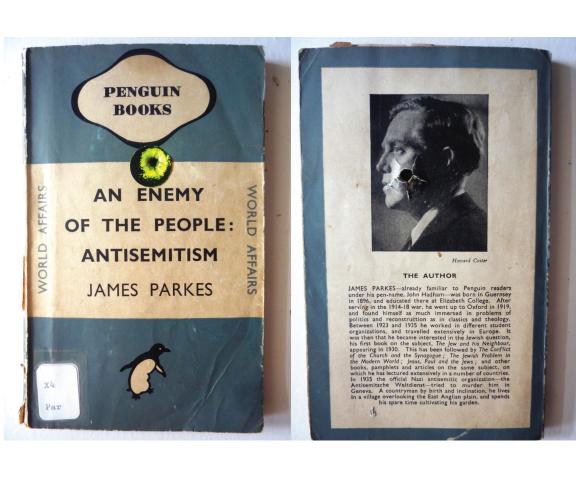

Yiannis Melanitis DE DE DEMOCRATIA, 2015

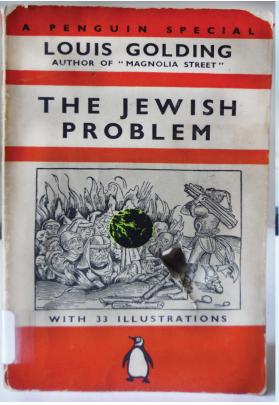
The stutter rhetoric of Demosthenes, approaches the perfect speech for democracy. Large scale video projection, variable dimensions.

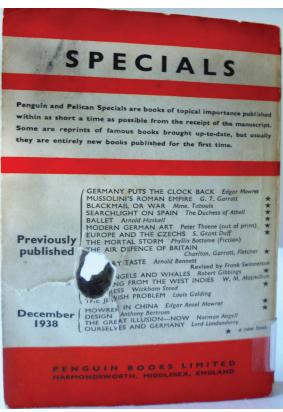

Christina Mitrentse
Wounded Book An enemy of Antisemitism, 2015
Bullet Holes through vintage publication from Wiener Archive/Library

The Wounded Book series selected from the Wiener Archive/Library Collection London, and from Penguin vintage & Pelican Books, reflect on the damage to humanity, the genocide and the loss of material knowledge. Selected books referring to Political Ideologies, the history of the labour movement, Linguistics, book excerpts from great historical trials, art books, history logs. The injured hard and paperbacks have the solemn air of bibliographic relics, books that have been laid to rest, codexes whose yellowing pages support content that has become epistemologically outmoded and fossilised. Here a bullet hole is as telling as an ISBN or shelfmark. Their 'deaths' also indicate that the book be it fact or fiction, stitched or hot glued is a foot soldier in the never ending war of ideas, by means of which humanity evolves. This "performative act" is "absolutely not vandalism", rather a "homage", "explor[ing] the possibilities opened up by conceptualist approaches to writing and performative approaches to reading within contemporary society and the subjection to the advanced capitalism in which it exists."

Christina Mitrentse

Christina Mitrentse
Wounded Book XX IV, The Jewish Problem, 2015
Bullet Holes through vintage publication from Wiener Archive/Library

Nicholas Moore Matt And Lucy, 2015-2016 Mixed media on linocut

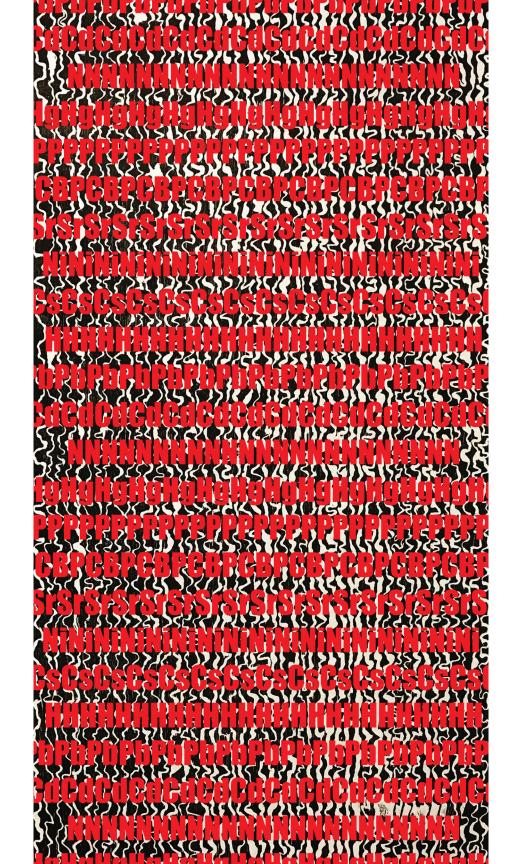
Eleni Mouzakiti

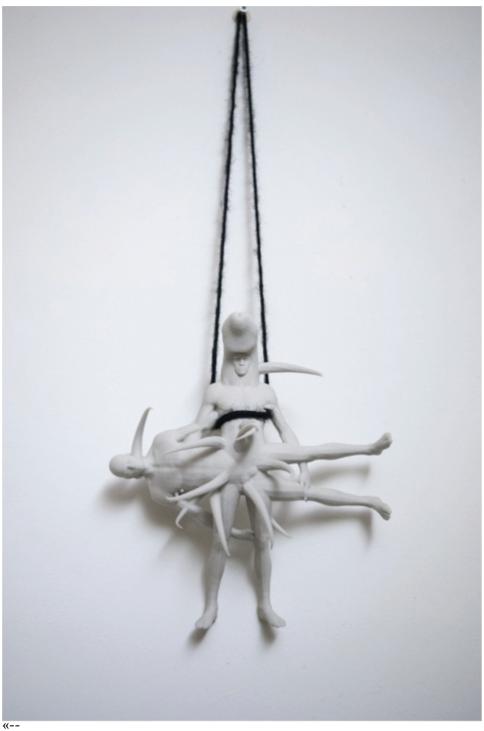
Riss # 1, 2011, KdF Prora Resort, Ruegen, Germany

Archival inkjet print

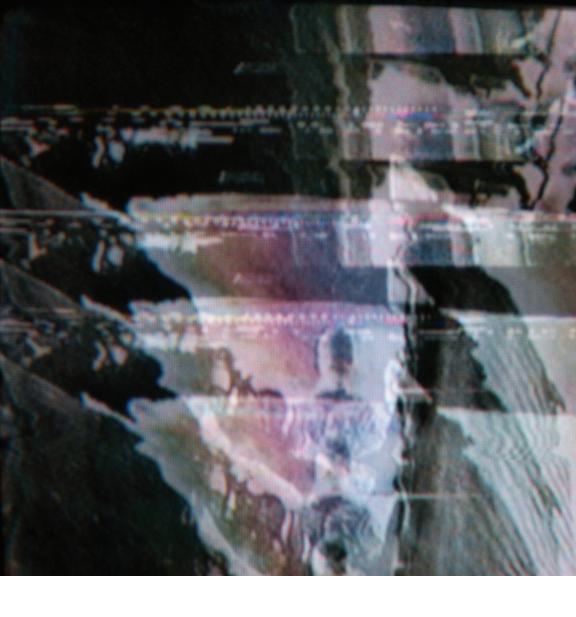
Vally Nomidou Respect, 2016

Bill Pangburn
Water Ways, 2017
Woodcut

Giorgos Papafiggos Hybrid Cross, 2015 3D printing

Antonia Papatzanaki *Tele-Vision 101757*, 2010

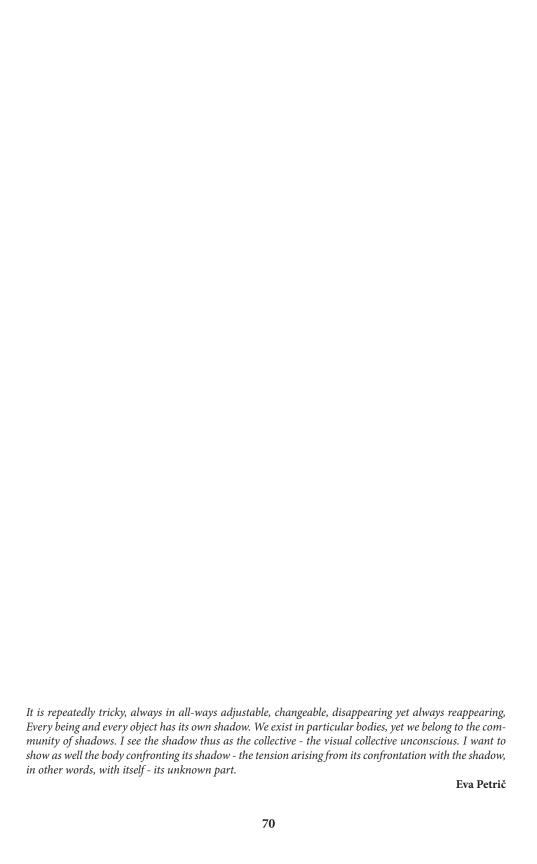
Digital photograph printed on canvas

The photographs refer to the human right to peace, and question our perception of the war through the television news images. These works are part of the *Tele-Visions* series of photographs, which are derived from the induced disintegration of television images. The series explores the various levels of reality and pseudo-reality that are involved in the production and perception of the image.

Οι φωτογραφίες αφορούν το ανθρώπινο δικαίωμα στην ειρήνη, και αμφισβητούν την αντίληψη μας για τον πόλεμο μέσα από τις εικόνες των τηλεοπτικών ειδήσεων. Τα έργα αυτά αποτελούν μέρος της σειράς φωτογραφιών Tele-Visions, που προέρχονται από την εσκεμμένη διάλυση τηλεοπτικών εικόνων. Η σειρά ερευνά τα ποικίλα επίπεδα της πραγματικότητας και της ψευδαίσθησής της που εμπλέκονται στην παραγωγή και την πρόσληψη της εικόνας.

Antonia Papatzanaki
Tele-Vision 101754, 2010
Digital photograph printed on canvas

Eva Petrič Angel Hound, 2016 Photograph

Artemis Potamianou Words Fly, Writings Remain, 2014 Books, mixed media

The work Verba volant, scripta manent comprises books which stood out for what was at their time a radical approach to equality and the concept of the same treatment for all social groups of people. Such ideas may be taken for granted these days, but these books show how Art can often inspire and make people think, providing readers with different perspectives and leading to social change. A phrase by W. Kandinsky about freedom of expression in Art is cut out on the books.

Το έργο Verba volant, scripta manent απαρτίζεται από βιβλία που ξεχώρισαν για τις ριζοσπαστικές για την εποχή που γράφτηκαν ιδέες τους σε σχέση με την ισότητα και την ίδια αντιμετώπιση διαφορετικών κοινωνικών ομάδων ανθρώπων. Ιδέες που στην σημερινή εποχή μπορεί να φαίνονται δεδομένες αλλά τα βιβλία αυτά δείχνουν ότι η Τέχνη πολλές φορές εμπνέει και προβληματίζει δίνοντας διαφορετικές οπτικές στους αναγνώστες, οδηγώντας σε κοινωνικές αλλαγές. Πάνω στα βιβλία είναι κομμένη μια φράση του W. Kandinsky για την ελευθερία της έκφρασης της Τέχνης.

Xenophon Sachinis *Mare Nostrum*, 2014

Wire, plastic, wood, linen, twine, metal sheet and oil colors

Today man is bragging for his freedom. In reality this freedom is getting smaller every day and instead of being an indispensable value for everyone, seems to be an exclusive and luxurious situation for certain groups of the planet population. Freedom of thinking, freedom of movements, freedom for finding a decent job, the right for a share of the natural resources of the Earth are unperceivable demands today. The seas were transformed to fields of death and despair. The waves turned to be barbed wire and the hope in the eye of the traveler change in to fear depicted in the eye of the refugee.

Xenophon Sachinis

Σήμερα ο άνθρωπος επιχαίρει για την ελευθερία του, που τυχαίνει, όμως, από κοινό και απαραίτητο αυτονόητο αγαθό να γίνει αποκλειστικά αγαθό για συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού της γης. Ελευθερία σκέψης, ελευθερία διακίνησης, εύρεσης εργασίας, δικαίωμα στις πλουτοπαραγωγικές πηγές του πλανήτη, ειρήνη σε 'όλα τα μήκη και πλάτη της γής ,είναι δυστυχώς έννοιες αδιανόητες. Οι θάλασσες έγιναν πεδία θανάτου και απελπισίας. Το κύμα έγινε συρματόπλεγμα και το βλέμμα της ελπίδας του ταξιδευτή έγινε το βλέμμα απελπισίας του ναυαγού.

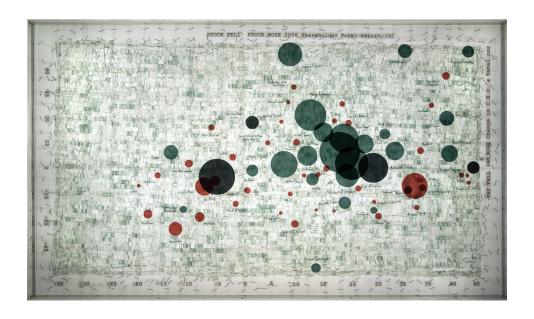
Ξενής Σαχίνης

Anastasis Stratakis

Time Magazine, 26 May 2014 (Broken Series #1), 2014

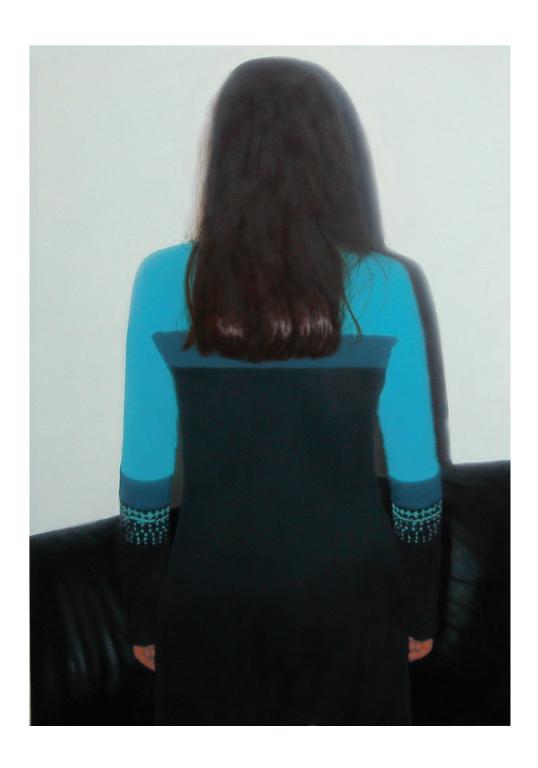
Acrylic on magazine cover

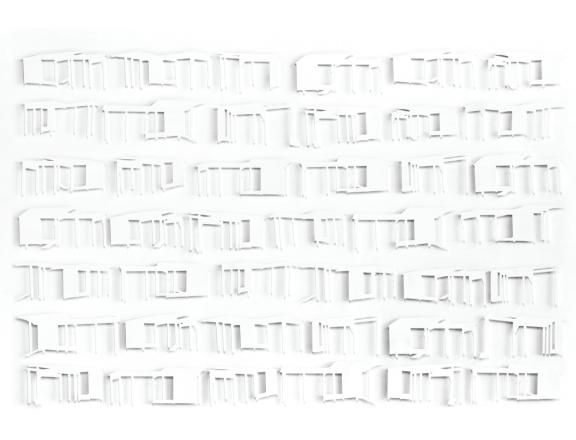

Alexandros Touliopoulos Implants, 2014-2016 Plastic and wood

Vasilis Vasilakakis *Kiki*, 2004 Oil on canvas

Babis Venetopoulos *Kevser*, 2016 3D modeling/3D printing in plastic --»
Dimitri Xonoglou
Hourglass 3, 2009
Acrylic color, shellac, oil pastel

Curators Biographies

Thalia Vrachopoulos holds a doctorate in the Philosophy of Art History from the City University of New York Graduate School. She has curated over one hundred national and international exhibitions, accompanied by scholarly catalogues. Dr. Vrachopoulos is Professor of visual arts at John Jay College of Criminal Justice of the City University of New York. She has written for NYArts Magazine, Visual Culture AD, Part, +-0, Public Art, Art in Culture, Art in Asia and Sculpture, Wolganmisool, Asia Pacific. She won a 2011 Fulbright Award lecturing at Korea National University and has organized international biennials in South Korea and Bulgaria and served on many prestigious advisory panels for art fairs and non-profit institutions.

Η Thalia Vrachopoulos κατέχει διδακτορικό δίπλωμα στη Φιλοσοφία της Ιστορίας της Τέχνης από το City University of New York Graduate School. Έχει επιμεληθεί πάνω από εκατό διεθνείς εκθέσεις και biennials, οι οποίες συνοδεύονταν από ακαδημαϊκούς καταλόγους. Η Dr. Vrachopoulos είναι Καθηγήτρια εικαστικών τεχνών στο John Jay College of Criminal Justice of the City University of New York. Έχει εκτεταμένη παραγωγή τεχνοκριτικών άρθρων για τα NYArts Magazine, Visual Culture AD, Part, +-0, Public Art, Art in Culture, Art in Asia and Sculpture, Wolganmisool, Asia Pacific και συμμετείχε σε πολλά διεθνή panels. Η Dr. Vrachopoulos συμμετείχε στη συγγραφή βιβλίου της Hilla Rebay, ιδρύτριας του Guggenheim Museum, και υπηρέτησε σε πολλά σημαντικά συμβουλευτικά panels για εκθέσεις τέχνης και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Το 2011 της απονεμήθηκε το Fulbright Award (Εθνικό Πανεπιστήμιο της Κορέας). Έχει υπάρξει επιμελήτρια σε Διεθνείς Biennials όπως αυτές της Incheon, Νότια Κορέα και Σόφιας, Βουλγαρία.

Harry Savvopoulos Culturologist, Art Historian and Art Critic. He was born and lives in Thessaloniki. Teaches History of Modern and Contemporary Art at the Faculty of Fine Arts at the Aristotle University. Two books publications on international contemporary art have been issued (Plethron editions). He participated in many conferences on contemporary art in Greece and abroad, and has hosted several public lectures and speeches on issues of contemporary art. Published articles and essays since 1980, in art, magazines and daily newspapers. Collaborated with private and public institutions, foundations, private collections and galleries in Greece and Europe. He has organized numerous group and individual exhibitions in Greece and Europe. Many monographs on Greek and international artists have been edited.

Ο Χάρης Σαββόπουλος, Πολιτισμιολόγος, Ιστορικός και κριτικός τέχνης. γεννήθηκε και ζει στη Θεσσαλονίκη. Διδάσκει ιστορία της Νεότερης και Σύγχρονης Τέχνης στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Έχουν εκδοθεί δύο βιβλία του για τη διεθνή σύγχρονη τέχνη. Συμμετείχε σε πολλά συνέδρια για τη σύγχρονη τέχνη στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, ενώ έχει παραθέσει πολλές δημόσιες διαλέξεις και ομιλίες για ζητήματα της σύγχρονης τέχνης. Άρθρα και μελέτες του δημοσιεύονται από το 1980, σε επιθεωρήσεις τέχνης, περιοδικά, και ημερήσιο τύπο. Συνεργάστηκε με ιδιωτικά και δημόσια ιδρύματα, φορείς, ιδιωτικές συλλογές και γκαλερί στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Έχει οργανώσει πλήθος ομαδικών και ατομικών εκθέσεων Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών. Έχουν εκδοθεί πολλές μονογραφίες του για Έλληνες και διεθνείς καλλιτέχνες.

Artist Biographies

Artemis Alcalay was born in Athens, Greece in 1957. 1976-1985: painting and set/costume design, School of Fine Arts of Athens. She earned her MA in studio art, at New York University, in 1985. She has exhibited her work in Greece and abroad.

Η Άρτεμις Αλκαλάη γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. 1976-1985 : ζωγραφική και σκηνογραφία , Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνα. 1984-85 Α σε studio art, New York University. Εκθέτει στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Dimitris Ameladiotis was born in Thessaloniki. He studied at the Fine Arts School of Thessaloniki and the Koninklijke Artsenvereniging Antwerpen (KARVA). He earned a Masters degree at Chelsea College of Art & Design in London. He has partaken in many solo and group exhibitions in Greece and abroad. His works are included in the collection of the State Museum of Contemporary Art, and the Academy of Audiovisual Arts of Ghent, Belgium.

Ο Δημήτρης Αμελαδιώτης γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών Θεσσαλονίκης και στο Koninklijke Artsenvereniging Antwerpen (KARVA). Μεταπτυχιακός τίτλο σπουδών στο Chelsea College of Art & Design του Λονδίνου. Ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έργα του βρίσκονται στη συλλογή του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, Academy of Audiovisual Arts της Γάνδης Βελγίου.

Angeliki Avgitidou was born in Thessaloniki in 1968. She studied Architecture at Aristotle University of Thessaloniki, Central Saint Martins College of Art and Design in London (MA, Phd). She has exhibited her works in Greece and aboard, including the ICA in London and the French Museum of Photography. She is a video and performance, interactive animation and installation artist. Since 2006 teaches at the School of Visual and Applied Arts of the University of Western Macedonia.

Η Αγγελική Αυγητίδου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1968. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φοίτησε στο Central Saint Martins College of Art and Design του Λονδίνου, από όπου και κατέχει μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο. Έχει εκθέσει το έργο της στην Ελλάδα και διεθνώς σε χώρους που περιλαμβάνουν το ICA του Λονδίνου και το Γαλλικό Μουσείο Φωτογραφίας. Τα μέσα που χρησιμοποιεί είναι το βίντεο, η performance, το interactive animation και οι εγκαταστάσεις. Από το 2006 διδάσκει στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Born in France, **Lucille Bertrand** moved to New York in 1995 before settling in 2001 in Brussels, Belgium. She exhibits regularly in Europe, the US and South Korea. She usually splits her time and mind between large-scale site-specific installations and studio-made pieces. The themes of wars and genocides have been conveyed regularly in her visual art, and her researches are often based on literature and philosophy. In 2017, she will have a solo show at the Kentler International Drawing Space in New York, and at The Lab Gallery in Tokyo. In 2106, she notably had a solo show, No Man is an Island, at Keitelman Gallery in Brussels, and projected her video amnesia at the University of Political Science, Louvain-la-Neuve, Belgium, and at the AfricaMuseum@Bozar in Brussels.

Η Lucile Bertrand μετακόμισε στη Νέα Υόρκη το 1995 πριν εγκατασταθεί το 2001 στις Βρυξέλλες στο Βέλγιο. Εκθέτει τακτικά στην Ευρώπη, τις ΗΠΑ και τη Νότια Κορέα. Στις εγκαταστάσεις της ενδιαφέρεται για θέματα πολέμου, γενοκτονίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων ενώ η έρευνά της συχνά βασίζεται στη λογοτεχνία και τη φιλοσοφία. Το 2017 θα έχει ατομική έκθεση στο Kentler International Drawing Space στη Νέα Υόρκη και στη Lab Gallery στο Τόκυο. Το 2016 είχε ατομική στην Keitelman Gallery στις Βρυξέλλες και το βίντεο της προβλήθηκε στο University of Political Science, Louvain-la-Neuve στο Βέλγιο καθώς και στο AfricaMuseum@Bozar στις Βρυξέλλες.

Tom Bogaert came to art over a decade ago after practicing refugee law. His artistic practice is orga-

nized through long-term research projects that often examine the intersection of humanism and human rights, politics and entertainment, and art and propaganda. Bogaert moved to Amman, Jordan in 2009 and has since produced a series of works under a project called "Impression, proche orient," which draws from his experience as a foreigner living and working in the Arab World and uses irony and criticism to interrogate the layers of his own understanding of contemporary issues throughout the region. The artist is currently in Algeria preparing a new film project.

Ο Tom Bogaert κατέληξε στην τέχνη πριν από μία δεκαετία μετά την εξάσκηση νομικής με ειδικότητα στους πρόσφυγες. Η καλλιτεχνική του πρακτική οργανώνεται μέσα από πρότζεκτ μακροχρόνιας έρευνας που συχνά εξετάζουν τα σημεία τομής μεταξύ ουμανισμού και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πολιτικής και ψυχαγωγίας, τέχνης και προπαγάνδας. Ο Bogaert μετακόμισε στο Αμμάν της Ιορδανίας το 2009 κι έκτοτε έχει δημιουργήσει μια σειρά έργων κάτω από το πρότζεκτ με την ονομασία Impression, proche orient που αντλεί από την εμπειρία του ως ξένος που ζει κι εργάζεται στον Αραβικό Κόσμο. Χρησιμοποιεί την ειρωνεία και την κριτική ματιά για να εξετάσει τα επίπεδα της δικής του κατανόησης ως προς τα σύγχρονα ζητήματα σε όλη την περιοχή.

Yiannis Christakos is born in 1966 in Athens. Since 2004 he has been lecturing at the School of Art Studies at the Technological University of Athens. He also holds a BA from the Technological University of Athens and a BA in Fine Arts, from Aristotelian University of Thessaloniki, Greece. From 1997 - 2003 he moved to London to continue his Postgraduate studies on a Greek State Scholarship. He completed his MFA and Ph.D. at the University of East London, U.K. From 2000-2002 he has taught seminars at the University of East London. And, from 2003-2005 he has lectured at the School of Visual Arts at the University of Ioannina and at the Pedagogical Department of The School of Human Studies, at the University of Thessaly from 2007-2014. Since 2009 he has taught seminars at Wayne State College, Nebraska State College, USA study abroad program in Greece. He has been featured in 13 solo and many group exhibitions in Greece and abroad.

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1966. Είναι εικαστικός καλλιτέχνης με έμφαση τη ζωγραφική, Διδάκτορας του University of East London. Από το 2004 διδάσκει στη Σχολή Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας. Σπούδασε γραφικές τέχνες στο ΤΕΙ Αθήνας, και ζωγραφική στο Αριστοτέλειο Θεσσαλονίκης. Από το 1997 ως το 2003, με υποτροφία του Ι.Κ.Υ. συνέχισε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Λονδίνο όπου και εργάστηκε. Κατέχει Master of Fine Arts και Ph.D από το University of East London. Έχει διδάξει στο School of Fine Arts and Visual Theories του University of East London (2001-03), στο Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (2003-05), και στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (2007-14). Από το 2009 δίνει διαλέξεις στο Wayne State College, Nebraska State College, USA, πρόγραμμα κινητικότητας στην Ελλάδα. Έχει παρουσιάσει το καλλιτεχνικό του έργο σε δεκατρείς ατομικές και πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό.

Esperanza Cortés has been exhibited in the United States in solo and group exhibitions in venues including Neuberger Museum of Art, Bronx Museum, Queens Museum, El Museo Del Barrio, MoMA PS1, Socrates Sculpture Park, Artist Space, Newhouse Center for Contemporary Art, Taller Boricua Gallery and Lehman College Art Gallery in New York. Nationally Cortes has exhibited at The Cleveland Art Museum, OH, The Mexi- Arte Museum, TX, The Hollywood Arts and Cultural Center, FL, Helen Day Art Center, VT and The Lorenzo Homar Gallery, Philadelphia, PA. Internationally she has exhibited in Germany, Hungary, Slovakia, Poland, Japan, Mexico, Colombia, Dominican Republic and Spain.

Η Esperanza Cortés έχει εκθέσει έργα της στις Ηνωμένες Πολιτείες σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις και χώρους όπως το Neuberger Museum of Art, το Bronx Museum, το Queens Museum, το El Museo Del Barrio, το Moma PS1, το Socrates Sculpture Park, το Artist Space, το Newhouse Center for Contemporary Art, η Taller Boricua Gallery και η Lehman College Art Gallery στη Νέα Υόρκη. Σε εθνικό επίπεδο η Cortés έχει εκθέσει στο Cleveland Art Museum, Οχάιο, στο Mexic- Arte Museum

στο Τέξας, στο Hollywood Arts and Cultural Center στη Φλόριντα, στο Helen Day Art Center στο Βερμόντ και στη Lorenzo Homar Gallery στη Φιλαδέλφεια, Πενσυλβάνια. Διεθνώς έχει εκθέσει στη Γερμανία, την Ουγγαρία, τη Σλοβακία, την Πολωνία, την Ιαπωνία, το Μεξικό, την Κολομβία, τη Δομινικανή Δημοκρατία και την Ισπανία.

Georgios Divaris born in Sao Paulo in 1956. He studied at the Athens School of Fine Arts. He teaches at the Fine Arts School of AUTH. As a mid-career artist he has participated in many group and solo exhibitions in Greece and abroad.

Γεννήθηκε στο Σάο Πάολο της Βραζιλίας το 1956. σπούδασε στην Αν. Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Διδάσκει στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Παρουσίασε το έργο του σε αρκετές ατομικές εκθέσεις.

Laura Dodson is an artist, teacher and writer. She studied painting at the Corcoran School of Art in Washington DC and has a Masters of Fine Arts in Photography from New York's Pratt Institute. She teaches Digital Image-making at Queens College and Pratt Institute. She has published several essays on the aesthetics and politics of photography. She has exhibited her artwork in numerous solo and group shows in Athens and New York, most recently at Kouros Gallery and Lesley Heller Workspace. She lives and works in Manhattan.

Η Laura Dodson είναι καλλιτέχνης, καθηγήτρια και συγγραφέας. Σπούδασε Ζωγραφική στο Corcoran School of Art στην Ουάσιγκτον και έλαβε μεταπτυχιακό Φωτογραφίας από το Pratt Institute στη Νέα Υόρκη. Διδάσκει ψηφιακή εικόνα στο Queens College και στο Pratt Institute. Είναι αρθρογράφος για θέματα που αφορούν την αισθητική και την πολιτική της φωτογραφίας. Έχει κάνει πολλαπλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Αθήνα και στην Νέα Υόρκη, πιο πρόσφατα στο Kouros Gallery και στο Lesley Heller Workspace. Ζει και εργάζεται στο Μανχάταν.

Christoforos Doulgeris was born in 1975 in northern Greece and relocated with his family to Essen, Germany, where he became familiar with the German Photography School of Düsseldorf, a major influence on his later work. He studied sociology at the University of Crete, Greece, from 1992 to 1997. He moved to London where he studied photography at the Camberwell College of Arts and returned to Athens in 2003 where he has been working as a freelance photographer until the present time. He focuses on magic realism, photographing either details of abstract and urban architecture or familiar portraits from his daily environment. The notions of land and identity are recurring subjects of his work.

Ο Χριστόφορος Δουλγέρης γεννήθηκε το 1975 στις Σέρρες . Μετακόμισε μαζί με την οικογένεια του σε νεαρή ηλικία κοντά στην εκπαίδευση αξωση νμαντικτου σε νεαρή ηλικία στην Γερμανία. Εκεί γνώρισε και ήρθε σε επαφή με το φωτογραφικό ρεύμα της σχολής του Ντύσελντορφ. Σπούδασε κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο Κρήτης στο Ρέθυμνο απο το 1992-1997. Συνέχισε τις σπουδές του στη φωτογραφία στο Camberwell College of Arts, στο Λονδίνο. Επέστρεψε στην Αθήνα το 2003, εργάζεται ώς freelance φωτογράφος. Το έργο του κυρίως φωτογραφία, εστιάζει στον μαγικό ρεαλισμό, αλλοτε φωτογραφίζοντας ψήγματα αφηρημένης ή αστικής αρχιτεκτονικής και άλλοτε οικεία πορτραίτα απο τον καθημερινό του περιβάλλον. Η έννοια του "τόπου" και της "ταυτότητας" είναι στοιχεία που απασχολούν συχνά το έργο του.

Yannis Fokas studied at the Athens School of Fine Arts (1973-1978), and Ècole des Beaux-Arts in Paris (1979-1983 prof. J. Lagrange). Since 1995 he is professor of Painting at the School of Fine Arts, Aristotle University of Thessaloniki. He has enjoyed many solo exhibitions in Greece and abroad.

Ο Γιάννης Φωκάς Σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (1973-1978) και στην Ècole des Beaux-Arts του Παρισιού (1979-1983) με τον J. Lagrange. Από το 1995 είναι καθηγητής ζωγραφικής στη Σχολή Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Πολλές ατομικές

εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό ενώ συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις σε Ελλάδα και Ευρώπη. έργα του βρίσκονται σε πολλές δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές, Μουσεία και Πινακοθήκες στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Eleni Fotiadou studied at the School of Fine Arts of the Aristotle University and then at the Wimbledon College of Art (MA Painting) and the Slade School of Arts (MFA Media, Jullian Sullivan Award). Her works have been mainly exhibited in public places in Greece and abroad.

Η Ελένη Φωτιάδου σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ και στη συνέχεια στο Wimbledon College of Art (MA Painting) και στο Slade School of Arts (MFA Media, Jullian Sullivan Award). Επίσης, είναι διδάκτορας νομικής (Paris II Pantheon). Έχει εκθέσει έργα της κυρίως σε δημόσιους χώρους στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Sarantis Gagas born (1966) lives and works at Thessaloniki. He has been exhibiting nationally and internationally since 1989. His work has been exhibited at the 25th Alexandria biennale "Aftermath" 2009-2010, at 15th Lulea biennale-Sweden 2011 and to the 1st Sofia Paper Art Biennale, as also his solo exhibition "Logos-Chronos" at the Archeological Museum of Thessaloniki at 2013. In collaboration with Land Art Delft Foundation–Holland he completed the triptych of Land Art installations (2012-"Landscape as a memory", 2014- "the garden of Epicurus" and 2016- "Topos").

Γεννήθηκε (1966), ζεί και εργάζεται στην θεσσαλονίκη. Εκθέτει από το 1989. Ανάμεσα στις παρουσιάσεις του έργου του Σαράντη Γκάγκα επισημαίνεται η συμμετοχή του στην 25η μπιενάλε της Αλεξάνδρειας το 2009, τη 15η Lulea Biennale στη Σουηδία και στην 1η Sofia Paper Art Biennale το 2011, καθώς και η ατομική του έκθεση "ΛΟΓΟΣ - ΧΡΟΝΟΣ" στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης το 2013. Σε συνεργασία με το Land Art Delft Foundation στην Ολλανδία ολοκλήρωσε τρίπτυχο από εγκαταστάσεις Land Art (2012- «Τοπίο σαν μνήμη», 2014- «Ο κήπος του Επίκουρου», 2016- «Τόπος»).

Joan Giordano has enjoyed more than sixty museum and gallery exhibitions both nationally and internationally at The National Museum of Art, Santiago, Chile; Museo Del Corso, Florence, Italy; Santa Maria Della Scala, Siena, Italy; Gallery Brocken, Tokyo, Japan Feminine Dialogue UNESCO, Paris; Art Link Gallery, South Korea; Fiberart International, Pittsburgh, PA; Stevens Institute, NJ, The Holden Fine Arts Center, University of Wisconsin. The Montclair Art Museum, Montclair, NJ the Knoxville Museum of Art TN, The Athens School of Fine Arts, Athens, Greece to mention a few.

Η Joan Giordano έχει κάνει παραπάνω από πενήντα εκθέσεις σε μουσεία και γκαλερί τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο όπως το National Museum of Art στο Σαντιάγο, Χιλή, το Museo Del Corso στη Φλωρεντία, Ιταλία, η Santa Maria Della Scala στη Σιένα, Ιταλία, η γκαλερί Brocken στο Τόκυο, Ιαπωνία, το Feminine Dialogue UNESCO στο Παρίσι, η Art Link Gallery στη Νότιο Κορέα, η Fiberart International στο Πίτσμπεργκ, Πενσυλβάνια, το Stevens Institute στο Νιου Τζέρσεϊ, το Holden Fine Arts Center στο University of Wisconsin, το Montclair Art Museum στο Νιου Τζέρσεϊ, το Knoxville Museum of Art στο Τενεσί, η Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας στην Ελλάδα.

Filippos Gkoutzos was born in 1981, and he lives and works in Thessaloniki. He studied at Visual and Theater Department (MA) of the Aristotle University School of Fine Arts. He did his Postgraduate studies at the Political Science Department of AUTH. From 2007 up to date Gkoutzos has exhibited his work in many national and global group and solo exhibitions.

Ο Φίλιππος Γκούτζος γεννήθηκε το 1981, ζει και εργάζεται στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ στο τμήμα εικαστικών και στο τμήμα θεάτρου (ΜΑ). Εκπονεί τη διδακτορική του διατριβή στο τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ. Από το 2007 μέχρι σήμερα έχει εκθέσει το έργο του σε πολλές ομαδικές και ατομικές εκθέσεις.

George Pol. Ioannidis was born on 6th August 1956 in Thessaloniki, Greece. He studied Architecture in Venice and Painting - Scenography at the Academies of Fine Arts in Venice and Florence. He has exhibited his works in numerous global and local prestigious solo and group exhibitions at Public Galleries, Museums, and Cultural Centers. His works can be found at Municipal Galleries, in museums and in many private collections in Greece and abroad. His work has been reviewed universally and published, by academicians, art historians, professors, poets, art critics, and journalists.

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1956. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στη Βενετία και Ζωγραφική - Σκηνογραφία στις Ακαδημίες Καλών Τεχνών της Βενετίας και της Φλωρεντίας. Έχει παρουσιάσει το δημιουργικό του έργο σε πολλές φορές πραγματοποιώντας ατομικές και ομαδικές εκθέσεις παγκοσμίως σε Πινακοθήκες, Μουσεία, Αίθουσες Τέχνης, Κέντρα Πολιτισμού και σε ιδιωτικές γκαλερί. Για το ζωγραφικό του έργο έχουν γραφτεί και δημοσιευθεί πολλές κριτικές, μελέτες και άρθρα από Ακαδημαϊκούς, Ιστορικούς της Τέχνης, ποιητές, λογοτέχνες, τεχνοκριτικούς, και δημοσιογράφους.

Maria Karametou a mixed media artist, originally from Athens, Greece. She has an extensive exhibition record that includes the National Museum of Women, Washington, D.C.; The Vorres Museum, Athens, Greece; The Ludwig Forum for International Art, Aachen, Germany; The National Gallery, Sofia, Bulgaria; Apartman Projesi, Istanbul, Turkey; Kunstwerk Carlshütte, Büdelsdorf, Germany; Ayse Taki Gallery, Istanbul, Turkey, among many others. In the U.S. where she lives her work has been shown at numerous locations nationwide including at The North Dakota Museum; The Baltimore Museum; The Holter Museum, Montana; The Corcoran Gallery, Washington, D.C.. Karametou holds an MFA from the Maryland Institute of Art, Baltimore, Maryland, and is a professor at School of Art, George Mason University, Virginia, USA.

Η Μαρία Καραμέτου γεννήθηκε στην Αθήνα και είναι καλλιτέχνης μικτής τεχνικής. Οι εκτενείς καλλιτεχνικές δραστηριότητες της περιλαμβάνουν το Εθνικό Μουσείο Γυναικών (Ουάσιγκτων), Μουσείο Βορρέ (Αθήνα), Μουσείο Παγκόσμιας Τέχνης Λούντβιγκ (Άαχεν, Γερμανία), Εθνική Πινακοθήκη (Βουλγαρία), Απάρτμαν Προτζέσι (Κωνσταντινούπολη), Κούνστγερκ Καρλσούτε (Μπούσελντορφ, Γερμανία), μεταξύ πολλών άλλων. Στις Ηνωμένες Πολιτείες όπου ζει έχει εκθέσει τη δουλειά της σε πολυάριθμες εκθέσεις που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων το Μουσείο της Βόρειας Ντακότας, Μουσείο Βαλτιμόρης, Μουσείο Χόλτερ (Μοντάνα), Πινακοθήκη Κόρκοραν (Ουάσιγκτων). Η Καραμέτου πήρε το πτυχείο Μάστερ Καλών Τεχνών από τη Σχολή Καλών Τεχνών Μαίρυλαντ (Βαλτιμόρη) και είναι καθηγήτρια στη Σχολή Καλών Τεχνών του πανεπιστημίου Τζωρτζ Μέισον στην πολιτεία της Βιρτζίνια.

Simone Kestelman was born and raised in Niteroi, Brazil, where she started her lifelong self-taught artistic career. Her experiences living in Rio de Janeiro and Sao Paulo continue to inform her art. Simone's work gives an approachable human dimension to suffering and injustice, captivating audience of multiple backgrounds. Simone's work now can be found in the permanent collection of the Newark Museum of Art, as well as in private collections in Brazil, USA and Europe. Ongoing work includes a project for the Brazilian Museum in Sao Paulo. Simone earned her BA in Economics from University Gama Filho, Rio de Janeiro.

Η Simone Kestelman γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Niterói της Βραζιλίας όπου ξεκίνησε τη μακρόχρονη καλλιτεχνική της καριέρα. Οι εμπειρίες της στο Ρίο ντε Τζανέιρο και το Σάο Πάολο συνεχίζουν να τροφοδοτούν την τέχνη της. Η δουλειά της Simone δίνει μια προσιτή ανθρώπινη διάσταση στον πόνο και την αδικία, σαγηνεύοντας κοινό από ποικίλα περιβάλλοντα. Η δουλειά της μπορεί να βρεθεί στη μόνιμη συλλογή του Newark Museum of Art καθώς και σε ιδιωτικές συλλογές στη Βραζιλία, στις ΗΠΑ και την Ευρώπη. Η τρέχουσα δουλειά της περιλαμβάνει ένα πρότζεκτ για το Brazilian Museum στο Σάο Πάολο. Η Simone έλαβε το BA της από το πανεπιστήμιο Gama Filho στο Ρίο ντε Τζανέιρο.

Cyriaco Lopes work has been seen at the Los Angeles Center for Digital Art, the Houston Center for Photography, the Praticas Contemporaneas Kuir in Bogotá, Colombia, and at Atelier 397 in São Paulo, Brazil. In this period his performances with poet Terri Witek were seen at the National Academy of Sciences in Lisbon, Portugal, the Pennsylvania Academy of Fine Arts in Philadelphia, and the Atlantic Center for the Arts, FL. Cyriaco Lopes has exhibited at the Museum of Modern Art in Rio de Janeiro, the Museum of Art of São Paulo, El Museo del Barrio in NYC, the Contemporary Museum in St. Loius, at Centre Wallonie Bruxelles, in Paris, at Casa Degli Artist, Milan, among many other international venues.

Ο Cyriaco Lopes έχει παρουσιάσει έργα του στο Los Angeles Center for Digital Art, στο Houston Center for Photography, στο Praticas Contemporaneas Kuir στην Μπογκοτά, Κολομβία, στο Atelier 397 στο Σάο Πάολο, Βραζιλία, στο Museum of Modern Art στο Ρίο ντε Τζανέιρο, στο Museum of Art of São Paulo, στο El Museo del Barrio στη Νέα Υόρκη, στο Contemporary Museum στο Σαίντ Λούις, στο Centre Wallonie Bruxelles, στο Παρίσι, στο Casa Degli Artist, στο Μιλάνο ανάμεσα σε άλλους διεθνείς χώρους.

D. Dominick Lombardi studied Art Criticism and Social Sciences at SUNY Empire State College in New York where he has lived all his life. Selected solo exhibitions include those at Prince Gallery, Copenhagen, Denmark; Kim Foster Gallery, New York, NY; Hampden Gallery/University of Massachusetts Amherst, Amherst, MA; Housatonic Museum of Art, Bridgeport, CT; Gallery Milieu, Tokyo, Japan; ADA Gallery, Richmond, VA; Blue Star Contemporary Art Center, San Antonio, TX; Lunarbase, Williamsburg, Brooklyn, NY; Delaware Valley Arts Alliance, Narrowsburg, NY; Art/Ex Gallery, Stamford Museum, Stamford, CT; Portico New York, Inc., New York; Beulah Land, New York, NY; Alternate Space Gallery at Westbroadway, New York, NY.

D. Dominick Lombardi σπούδασε στο SUNY Empire State College στη Νέα Υόρκη. Επιλεγμένες ατομικές εκθέσεις περιλαμβάνουν εκείνες στην Prince Gallery, στην Κοπεγχάγη, Δανία, στην Kim Foster Gallery στη Νέα Υόρκη, στη Hampden Gallery/University of Massachusetts Amherst στο Άμερστ της Μασαχουσέτης, στο Housatonic Museum of Art, στο Bridgeport, Κοννέκτικατ, στην Gallery Milieu, στο Τόκυο, Ιαπωνία, στην ADA Gallery, στο Ρίτσμοντ, Βιρτζίνια, στο Blue Star Contemporary Art Center, στο Σαν Αντόνιο, Τέξας, στο Lunarbase, στο Williamsburg, Μπρούκλιν, Νέα Υόρκη, στο Delaware Valley Arts Alliance στο Narrowsburg, Νέα Υόρκη, στην Art/Ex Gallery, Stamford Museum, στο Stamford, Κοννέκτικατ καθώς και στο Portico New York, Inc. στη Νέα Υόρκη.

Renee Magnanti received her BFA in painting and printmaking from SUNY Buffalo, New York and her MFA from Tulane University in New Orleans, La. Her work has been acquired by prestigious private and public collections around the world including the Amarillo Museum of Art, the Herbert F. Johnson Museum of Art, Cornell University, the National Gallery, Sofia, Bulgaria, Sanbao Ceramic Art Institute, Jingdezhen, China, SUNY Art Buffalo, Stroock, Stroock and Lavan, Best Products, the McKenzie Group, and others. Magnanti's inspirations are ethnographic and tribal and her work is a tribute to women's creative endeavors, which is a lawful human right.

Η Renee Magnanti έλαβε το BFA (Bachelor of Fine Arts) στη Ζωγραφική και τη Χαρακτική από το SUNY στο Buffalo, N.Υ και το MFA (Master of Fine Arts) από το Tulane University New Orleans, La. Το έργο της βρίσκεται σε σημαντικές ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές σε όλο τον κόσμο συμπεριλαμβανομένων: Amarillo Museum of Art, the Herbert F. Johnson Museum of Art, Cornell University, the National Gallery, Σόφια, Βουλγαρία, Sanbao Ceramic Art Institute, Jingdezhen, Κίνα, SUNY στο Μπάφαλο, Stroock, Stroock and Lavan, Best Products, McKenzie Group και άλλες. Οι εμπνεύσεις της Magnanti είναι εθνογραφικές και φυλετικές και το έργο της είναι ένας φόρος τιμής στις γυναικείες δημιουργικές προσπάθειες, που αποτελούν νόμιμο ανθρώπινο δικαίωμα.

Born in Athens, Greece, **Despo Magoni** has been living and working in Brooklyn, New York since 1968. She received an MFA in painting as well as a diploma in fresco and iconography on a scholar-

ship from the School of Fine Arts of Athens, Greece. Her work has been exhibited, among other places, at the Alternative Museum, Parsons School of Design, Pratt Institute, Brooklyn College, Kouros Gallery, Central Booking Gallery, and Andre Zarre Gallery, NYC; The National Museum of Women in the Arts, Washington, DC; Mint Museum, Charlotte, NC; Haggerty Museum of Art, Milwaukee; Islip Art Museum, Oakdale, NY; Mitchell Museum, Mt. Vernon, IL; The Museum of Modern Art, Guadalajara, Mexico; Ora Gallery, and Nees Morfes Gallery, in Athens, Greece; Shinsaegae Gallery, and Mudeung Museum of Contemporary Art, in Gwangju, Korea.

Γεννημένη στην Αθήνα, Ελλάδα, η Magoni ζει και εργάζεται στο Μπρούκλιν στη Νέα Υόρκη από το 1968. Έλαβε ένα ΜFΑ στη ζωγραφική καθώς και ένα δίπλωμα στο φρέσκο και την αγιογραφία με υποτροφία από τη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας στην Ελλάδα. Η δουλειά της έχει εκτεθεί ανάμεσα σε άλλα στο Alternative Museum, στην Parsons School of Design, στο Pratt Institute, στο Brooklyn College, στην Kouros Gallery, στη Central Booking Gallery και την Andre Zarre Gallery στη Νέα Υόρκη, το National Museum of Women in the Arts στην Ουάσινγκτον, στο Mint Museum στο Σάρλοτ, Βόρεια Καρολίνα, στο Haggerty Museum of Art στο Μιλγουόκι, στο Islip Art Museum στο Oakdale στη Νέα Υορκη, στο Mitchell Museum στο Μt. Vernon, Ιλλινόι, στο Museum of Modern Art στη Γουαδαλαχάρα, Μεξικό, στην Ora Gallery και την γκαλερί Νέες Μορφές στην Αθήνα, Ελλάδα, στη Shinsaegae Gallery και το Mudeung Museum of Contemporary Art στο Γκουάνγκτζου στη S. Κορέα.

Virginia Mastrogiannaki is a visual, performance, and video artist. She studied in France (School of Fine Arts of Rouen), Thessaloniki's Fine Arts School, Fine Arts School of Athens (MA). From 2000 up to the present, her projects have been featured in many group and solo exhibitions in Greece and abroad (Germany, France, Turkey and Bulgaria). She participated in international art workshops (Marina Abramovic Institute etc.)

Εικαστικά, performance, video. Σπουδές στη Γαλλία (School of Fine Arts of Rouen) τη Θεσσαλονίκη, Σχολή Καλών Τεχνών και την Ανωτ. Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας (ΜΑ). Από το 2000 μέχρι σήμερα, έργα της παρουσιάστηκαν σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Γερμανία, Γαλλία, Τουρκία και Βουλγαρία). Συμμετείχε σε διεθνή καλλιτεχνικά εργαστήρια (Marina Abramovic Institute κ.α.)

Despina Meimaroglou has enjoyed a large number of solo-shows and participations in numerous important international group exhibitions in museums, universities, galleries and art foundations in: Greece, Paris, Milan, Toronto, the Czech Republic, S. Korea, at the Bibliotheca of Alexandria, Russia, and frequently in New York, Washington DC and Chicago), U.S.A.

Από το 1981 ως σήμερα η δουλειά μου έχει παρουσιαστεί επανειλημμένα σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις σε σημαντικούς χώρους (μουσεία, ιδρύματα και γκαλερί) στην Ελλάδα καθώς και στο εξωτερικό: Παρίσι, Μιλάνο, Τορόντο, Τσεχία, Ν. Κορέα, Ρωσία, στην Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας καθώς συχνά και στις ΗΠΑ (Νέα Υόρκη, Ουάσιγκτον, Σικάγο).

Yiannis Melanitis Yiannis Melanitis is Epicurean Prof. at ASFA, holds degrees in painting, sculpture and digital arts from the Athens School of Fine Arts and is presently a PhD candidate at the School of Architecture, in Athens. Among his solo exhibitions are at the National Museum, Brasil; Biblioteque of Brasil; and the Tongeren Museum and Praetorium, Belgium, Braga Museum, Portugal.

Ο Γιάννης Μελανίτης είναι Επίκουρος Καθ. ΑΣΚΤ, κάτοχος πτυχίων στη Ζωγραφική, τη Γλυπτική και τις Ψηφιακές Τέχνες από τη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας και επί του παρόντος υποψήφιος διδάκτωρ Ph.D. στην Αρχιτεκτονική Αθήνας. Ατομικες εκθέσεις του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων στο National Museum (Βραζιλία), στην Biblioteque of Brasil και στο Tongeren Museum και Praetorium (Βέλγιο), Μουσείο Μπράγκα, Πορτογαλία.

Christina Mitrentse (born in Greece in 1977) is a multidisciplinary artist, educator and independent Curator. She is known for constructing provocative narratives and poetic ensembles of idiosyncratic institutions through manifold processes of vintage book-sculpture, drawing, screen-printing, and productions of site-specific installations. i.e. 'Add To My Library' a major international Book Art project Initiative. She is the founder of Bibliographic Data Flow, an-ongoing systematic methodology and autonomous Reference Library, performed as an interactive Meta-Library designed to provoke changes in the material book while de-institusionalising it in the process. The 'Wounded Books 'series books have been shot with Winchester 4.8 Caliber Rifle, under licensed conditions. Under an A. Onassis Foundation fellowship Mitrentse earned an MFA and P.G dip. from Chelsea College of Art & Design and PGCE from University of Greenwich London. She has exhibited extensively in solo and group shows in galleries, museums and public spaces including throughout the world. She earned a PGCE Professional Graduate Certificate in Education from Greenwich University, London and a BFA from Aristotelian University, Thessaloniki.

Η Χριστίνα Μήτρεντσε είναι εικαστικός , εκπαιδευτικός και επιμελήτρια. Είναι γνωστή για σημαντικές συνεισφορές στην τέχνη του βιβλίου (BookArts) με το προτζεκτ "Add To My Library (ATML)- Ροή Βιβλιογραφικών Δεδομένων" μεταξύ της διεθνούς σύγχρονης τέχνης. Έχει εκθέσει εκτενώς ατομικά σε γκαλερί, μουσεία και δημόσιους χώρους συμπεριλαμβανομένων ICA Λονδίνο, Ολυμπιακό Στάδιο Λονδίνο, Λίβερπουλ Μπιενάλε Ηνωμένο Βασίλειο, ΧV Μπιενάλε Μεσογείου Θεσ/νίκη-Ρώμη, Μπιενάλε Bodrum Τουρκία, Hackney Museum London, The Royal Academy, Departure Foundation Λονδίνο, Dalla Rossa Gallery Λονδίνο, Fitzrovia Gallery, Lacey Contemporary Gallery, Stephen Lawrence Gallery, Nadine Feront Gallery Βrussels. Η δουλειά της έχει προβληθεί και αποσπάσει σημαντικές κριτικές σε μεγάλες εκδόσεις, συμπεριλαμβανομένων Art Monthly, Frieze, Interartive, Art Book Magazine, Close Up, Time Out Λονδίνο, Hackney Gazette, Τα Νέα Της Τέχνης, Athens Voice, Μακεδονία, Ελευθεροτυπία. Κατέχει (PGCE) Professional Graduate Certificate in Education απο το Greenwich University Λονδίνο και ΒΑ Fine Art (Αριστούχος) της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Nicholas Moore was born in 1958 and raised in London. After studying Zoology at Bristol University, he returned to painting. He spent the 1990s in London, returning to Greece in 2001, where he had lived in the 1980s, taking up residence on the island of Syros until 2012. Since then he has divided his time between London and New York while also maintaining contact with Greece. His second solo show in New York was during December 2016 in Chelsea, New York.

Ο Nicholas Moore γεννήθηκε το 1958 και μεγάλωσε στο Λονδίνο. Αφού τελείωσε τις σπουδές του στο πανεπιστήμιο του Bristol με θέμα την ζωολογία επέστρεψε στην ζωγραφική. Την δεκαετία του 1990 εγκαταστάθηκε στο Λονδίνο και επέστρεψε στην Ελλάδα το τέλος του 2001 όπου και έζησε για 11 χρόνια στην Σύρο. Από το 2012 μοιράζει το χρόνο του μεταξύ Λονδίνου και Νέας Υόρκης κρατώντας την επικοινωνία με τον Ελλάδα. Η πιο πρόσφατη ατομική του έκθεση πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 στο Τσέλσι της Νέας Υόρκης.

Eleni Mouzakiti is a visual artist, photography educator and curator of photography exhibitions and publications. She holds an MA in Image and Communication from Goldsmiths College, University of London and a PHD in Photography as a Fine Art Practice from the University of Derby, School of Art Design and Technology. She has been a fellow of the Greek State Scholarship Foundation and of the Al. S. Onassis Public Benefit Foundation. She has exhibited her work widely in Solo and Group Shows in Greece and abroad. Her works are part of the Portland Art Museum, Oregon, U.S.A., the State Museum of Contemporary Art in Greece, the Thessaloniki Museum of Photography and the ACG.

Η Ελένη Μουζακίτη είναι εικαστική καλλιτέχνις, εισηγήτρια σεμιναρίων και επιμελήτρια φωτογραφικών εκθέσεων και εκδόσεων. Έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (ΜΑ) στον τομέα της Εικόνας και Επικοινωνίας από το Goldsmiths College, του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και

διδακτορικό (PhD) στον τομέα Τεχνών και Ανθρωπιστικών Επιστημών με ειδίκευση στη Φωτογραφία ως καλλιτεχνική πρακτική από το School of Art, Design and Technology, του Πανεπιστημίου του Ντέρμπυ. Έχει εκθέσει εκτενώς το έργο της σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ τα έργα της φιλοξενούνται σε μουσεία και ιδιωτικές συλλογές όπως το Portland Art Museum, Oregon, U.S.A., το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. το Μουσείο Φωτογραφίας της Θεσ/κης , η συλλογή ACG Art Collection.

Valli Nomidou, persistently worked on the human condition as her leitmotif. She works on individual and collaborative projects and co-founded the female group Indoors. Currently, she is teaching, at the Fine Art School of the Aristotle University, Thessaloniki, Greece. She has enjoyed many solo and group exhibitions, in Greece and globally. Her work can be found at the National Glyptotheque, but also in many private collections.

Η Βάλλυ Νομίδου δουλεύει σε σχέση με την ανθρώπινη κατάσταση. Κυριαρχώντας αυτήν την επιλογή σαν προτεραιότητα και στον βίο της, υποστηρίζει ότι η στάση αυτή είναι βαθιά πολιτική πράξη (ως προς την οντολογική της διάσταση). Εργάζεται ως καλλιτέχνης ατομικά , αλλά και συλλογικά. Υπήρξε συν ιδρυτικό μέλος της γυναικείας ομάδας indoors. Αυτήν την στιγμή διδάσκει ως επικ. Καθηγήτρια στη Σχολή Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Έχει κάνει 7 ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και την Ιταλία. Έχει λάβει μέρος σε πολλές σημαντικές ομαδικές εκθέσεις, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Η ομάδα Indoors έχει βραβευτεί από την ΑΙCΑ, ΗΕLLAS. Έργα της βρίσκονται στην Εθνική Γλυπτοθήκη (μόνιμη έκθεση) και σε άλλες σημαντικές ιδιωτικές συλλογές (Φέλιου, Εμφιετζόγλου, Στοίδη, Saucy, Πατέρα) και άλλες.

Bill Pangburn received his BA from Tulane University in New Orleans, LA, and also studied at the Philipps-Universität in Marburg an der Lahn, Germany. He earned an MFA from Pratt Institute in Brooklyn, NY. His work is a part of the permanent collections of the Brooklyn Museum, Brooklyn, NY; the Corsino Cattle Company, Texas; Dishman Art Museum, Lamar University, Beaumont, TX; Henan Museum, Zhingzhou, China; McKenzie & Company, Florham Park, NJ; National Gallery/Amateras Foundation, Sofia, Bulgaria; Pratt Institute, Brooklyn, NY; San Angelo Museum of Fine Arts, San Angelo, TX; Sanbao Ceramic Institute, Jingdezhen, China; among others.

Bill Pangburn έλαβε το BA από το Tulane University της Νέας Ορλεάνης ενώ σπούδασε και στο Philipps-Universitat in Marburg an der Lahn, στη Γερμανία. Έλαβε το MFA (Master of Fine Arts) από το Pratt Institute στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης. Το έργο του αποτελεί μέρος των μόνιμων συλλογών στο Brooklyn Museum, στο Corsino Cattle Company, στο Τέξας, στο Dishman Art Museum (Lamar University, Beaumont, TX), στο Henan Museum, (Zhingzhou,Κίνα), στο McKenzie & Company (Florham Park, NJ), στη National Gallery/Amateras Foundation,Σόφια, Βουλγαρία, στο Pratt Institute, Μπρούκλιν, Ν.Υόρκη), στο San Angelo Museum of Fine Arts, Σαν Άντζελο, Τέξας), Sanbao Ceramic Institute, Jingdezhen, Κίνα και πολλά άλλα.

Giorgos Papafiggos has presented his work in group exhibitions in Greece and abroad. He graduated from the School of Fine Arts of Thessaloniki. He lives and works in Thessaloniki and London.

Ο Γιώργος Παπαφίγκος έχει παρουσιάσει το έργο του σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Είναι απόφοιτος της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών της Θεσσαλονίκης. Ζει και εργάζεται στην Θεσσαλονίκη και το Λονδίνο.

Antonia Papatzanaki, born in Chania on the island of Crete in Greece, was educated in the Athens School of Fine Arts, the Vienna Hochschule für Angenwandte Kunst, and she acquired her Master's degree of Fine Arts from Pratt Institute in New York. She is the recipient of many prestigious awards and winner of panhellenic and international competitions for the creation of public art. Papatzanaki has exhibited widely—notable among her many solo exhibitions are Stratifications, John Jay College of Criminal Justice, New York, 2016; Refractions, Ekfrasi - Yianna Grammatopoulou, Athens, 2013;

Robust Matter and Image, Museum of Contemporary Art of Crete, Rethymnon, 2010; Antonia Papatzanaki, Recent Works, Tsatsis Projects / Artforum, Thessaloniki, 2008; and Visions of Light, Chashama, 112 Gallery, New York, 2007. She has also participated in numerous group exhibitions in Europe, Asia, and the United States.

Η Αντωνία Παπατζανάκη, γεννήθηκε στα Χανιά, Κρήτης στην Ελλάδα. Σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας, στην Hochschule für Angewandte Kunst στη Βιέννη και απέκτησε το Master of Fine Arts στο Pratt Institute στη Νέα Υόρκη. Είναι αποδέκτης πολλών σημαντικών διακρίσεων και έχει κερδίσει το πρώτο βραβείο σε πανελλήνιους και διεθνείς διαγωνισμούς για τη δημιουργία γλυπτών σε δημόσιους χώρους. Η Παπατζανάκη έχει εκθέσει ευρέως δουλειά τηςαξιοσημείωτες μεταξύ των πολλών ατομικών εκθέσεων της είναι: Stratifications, John Jay College for Criminal Justice, Νέα Υόρκη, 2016, Διαθλάσεις, Έκφραση – Γιάννα Γραμματοπούλου, Αθήνα 2013, Άλκιμη Ύλη και Εικόνα, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης, Ρέθυμνο 2010, Αντωνία Παπατζανάκη, Tsatsis Projects / Artforum, Θεσσαλονίκη 2008, Visions of Light, 112 Gallery, Chashama, Νέα Υόρκη 2007. Έχει επίσης συμμετάσχει σε πολυάριθμες ομαδικές εκθέσεις στην Ευρώπη, την Ασία και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Eva Petrič, works in Ljubljana (Slovenia), Vienna (Austria), and in New York City, (USA), in photography, video, installation, and performance. She holds a BA in visual arts (Webster University Vienna), and an MFA in new media (Transart Institute New York/ Berlin/Danube University Krems). She has earned many prestigious awards including that of chosen artist by the Slovenian government to the 2012 and 2014 Venice Biennale. She has also taken part in the BIAB Biennale 2012 and 2015 in China, 2011 IPCNY Summer Review, and at Display of the Century at ACF New York in 2015. She has exhibited in Argentina, Austria, China, Croatia, Germany, Greece, Hungary, Italy, Philippines, Slovenia, Serbia, Spain, Turkey and USA.

Eva Petric, εργάζεται στην Ljubljana (Slovenia), Vienna (Austria) και στην New York City στο χώρο της φωτογραφίας, video, installation, και performance. Κατέχει BA στα visual arts (Webster University Vienna), και MFA στα new media (Transart Institute New York/ Berlin/Danube University Krems). Έχει λάβει μεγάλες παγκόσμιες διακρίσεις και έχει επιλεγεί ως εκπρόσωπος της Σλοβενίας στο Biennale της Βενετίας για το 2012 και 2014. Επίσης συμμετείχε στο BIAB Biennale 2012 και 2015 της Κίνας , 2011 IPCNY Summer Review, και στο Display of the Century at ACF New York το 2015. Έχει εκθέσει στην Αργεντινή, Αυστρία, Κίνα, Κροατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Φιλιππίνες, Σλοβενία, Σερβία, Ισπανία, Τουρκία και ΗΠΑ.

Artemis Potamianou is an artist and curator who is currently based in Athens. Potamianou has had (16) one-person exhibitions in Athens at Hellenic American Union (Athens), at Borough Museum and Art Gallery (Newcastle), Birmingham (MAC -Midlands Art Center of Birmingham), at Fizz Gallery (Athens), at Tint Gallery (Thessaloniki), at Pleiades Gallery (Athens), etc. She has also participated in 61 group shows among which is the 1st Biennale of Thessaloniki, the BIDA - Biennale of Spain, 3rd Athens Biennale, Vista Mare Foundation (Pescara), International Young Art 2002: Sotheby's Amsterdam, Sotheby's Tel Aviv, Sotheby's Moscow, Change and Partner Contemporary Art (Rome), «Greek Sale»- Bonhams (London), The Benaki Museum (Athens), Biennale Internazionale Dell' Arte Contemporanea (Florence), Open 15 - International Exhibition, (Venice), Tensta Kulturhus-Tensta house of culture, (Stockholm), etc. Potamianou completed her B.F.A. at the the School of Fine Arts (Athens) in 1997, and has subsequently received an MA degree from the Staffordshire University (1999) and now is continuing her studies to earn an MPhil/PhD degree.

Η Άρτεμις Ποταμιάνου είναι εικαστικός και curator. Σπούδασε στην Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας (ΒΑ) και στο Staffordshire University (ΜΑ). Έχει πραγματοποιήσει ως εικαστικός 16 ατομικές εκθέσεις ανάμεσα τους στη Real Gallery (Νέα Υόρκη), στο Borough Museum & Art Gallery (Newcastle), στην Ελληνοαμερικανική Ένωση, στο ΜΑC (Midlands Art Center του Μπέρμινγκχαμ), στο Hellenic Centre (Λονδίνο), Fizz Gallery (Αθήνα), Tint Gallery (Θεσσαλονίκη), Μουσείο Σύγχρονης

Τέχνης Κρήτης κα. Έχει παρουσιάσει τη δουλειά της σε 65 ομαδικές εκθέσεις ανάμεσα τους στη 1η Biennale της Θεσσαλονίκης, στη BIDA - Biennale της Ισπανίας (Ελληνική Εκπροσώπηση), 3η Μπιενάλε της Αθήνας, στη Biennale Internazionale Dell' Arte Contemporanea (Φλωρεντία), στο Vista Mare Foundation (Ιταλία), στο International Young Art 2002: Sotheby's Amsterdam, Sotheby's Tel Aviv, Sotheby's Moscow, στη Change & Partner Contemporary Art, (Ρώμη), στη Colesman Project Space (Λονδίνο), στο «Greek Sale»- Bonhams, (Λονδίνο), στη Φωτοσυγκυρία 2005 (Θεσσαλονίκη), στο Open 2012(Βενετία), στο Tensta Kulturhus (Στοκχόλμη), κα.

Xenophon Sachinis was born in Thessaloniki in 1954. He studied Printmaking and Stage Design at Aristotle University, in Thessaloniki graduating in 1978. From 1981 to 1985 he studied painting at ENSBA in Paris. Since 1986 he teaches Drawing and Printmaking at the Visual and Applied Arts School of Aristotle University of Thessaloniki. He was awarded the XIX Alexandria Biennial prize of printmaking and in 2016 he was honored by Aristotle University in recognition of his artistic work abroad. He has enjoyed 52 one man shows in Greece and abroad and numerous group shows in Greece and abroad.

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1954. Σπούδασε χαρακτική στην ΑΣΚΤ και την Ècole des Beaux-Arts στο Παρίσι. Διδάσκει Χαρακτική στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Συμμετείχε σε πλήθος ομαδικών εκθέσεων χαρακτικής στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ έχει εκθέσει το έργο του σε πάρα πολλές ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και σε πολλές πόλεις της Ευρώπης και της Αμερικής. Έχει επίσης σημαντικό συγγραφικό έργο για τη σύγχρονη χαρακτική, ενώ συμμετείχε σε πλήθος συνεδρίων σε πολλές χώρες.

Konstantinos Stamatiou is a sculptor and installation artist who works and lives between New York and Athens. He attended schools in the United States at San Franscisco State University, University of Texas at Austin and the School of Visual Arts in New York City. He has had numerous solo exhibitions, most recently in New York at Black & White Gallery, in Chelsea. Working with the group Indoors plus, he exhibited at The National Garden at the National Museum of Contemporary Art, Athens, Greece. Selected group exhibitions include Recontextualizing the Found at Anya and Andrew Shiva Gallery, Chelsea, New York; "Black & White World" at Black & White Gallery, Chelsea, New York; The distant relative of a blind man at About Gallery, Athens, Greece.

Ο Κωνσταντίνος Σταματίου είναι γλύπτης, ζει μεταξύ Αθήνας και Νέας Υόρκης. Σπούδασε στο πανεπιστήμιο του Σαν Φρανσισκου, στο πανεπιστήμιο του Ωστην στο Τέξας, και στο Πανεπιστήμιο Βισουαλ Αρτς στη ΝεαΥορκη. Είχε ατομικές εκθέσεις όπως στην Μπλακ και Γουαιτ γκαλερί στο Τσέλσι της Νέας Υόρκης. Δουλεύοντας με το γκρουπ Indoor Plus, έδειξε το έργο Ο Εθνικός Κήπος στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στην Αθήνα. Πήρε μέρος σε συλλογικές εκθέσεις όπως Recontextualizing the Found στην Ανια και Αντριου γκαλερί, Τσέλσι της Νέας Υόρκης. Επισης στο Μπλακ και Γουαιτ Κόσμο στην Μπλακ και Γουαιτ γκαλερί στο Τσέλσι της Νέας Υόρκης. The distant relative of a blind men στη γκαλερί Αbout στην Αθήνα.

Anastasis Stratakis born in Thessaloniki in 1985. He studied graphic design and visual communication. In 2012 he graduated from the School of Fine Arts of Thessaloniki. He has enjoyed solo and group exhibitions in Greece (National Museum of Contemporary Art, Benaki Museum, etc., and in many European cities (Lyon Biennial, France, Nicosia, Cologne, Dusseldorf, Paris, Venice ...)

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1985. Σπούδασε γραφιστική και οπτική επικοινωνία. Το 2012 αποφοίτησε από τη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Έχει δύο ατομικές εκθέσεις, ενώ συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα (Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Μουσείο Μπενάκη κ.α., και σε πολλές πόλεις της Ευρώπης (Μπιενάλε της Λυών, Γαλλία, Λευκωσία, Κολωνία, Ντίσελντορφ, Παρίσι, Βενετία κ.α.)

Alexandros Touliopoulos was born in 1976 in Thessaloniki. He did his graduate work at the Uni-

versity of Economics and School of Fine Arts of Thessaloniki. He participated in many group exhibitions in Greece and abroad.

Γεννήθηκε το 1976 στη Θεσσαλονίκη, απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου και της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Παρουσίασε το έργο του σε δύο ομαδικές εκθέσεις.

Giorgos Tzinoudis Giorgos Tzinoudis was born in Katerini. He studied Fine Arts in Ioannina, Madrid and New York and he is a recipient of a Fullbright scholarship. He is a painter, a boxer and a writer and roughly every three years he moves to a new place, hoping to find who can pay the bill for that neon sign in Hell.

Ο Γιώργος Τζινούδης γεννήθηκε στην Κατερίνη. Σπούδασε Κάλες Τέχνες σε Ιωάννινα, Μαδρίτη και Νέα Υόρκη. Είναι υπότροφος του ιδρύματος Fulbright. Ζωγραφίζει, παίζει μποξ, γράφει και κάθε τρία χρόνια το πολύ αλλάζει τόπο διαμονής ευελπιστώντας να βρεθεί αυτός που θα πληρώνει το ρεύμα για τη φωτεινή ταμπέλα στη μέση της Κόλασης.

Vasilis Vasilakakis studied at the Fine Arts School of the Aristotle University of Thessaloniki and the University of Barcelona, Facultat de Belles Artes, MA, Barcelona. Participated in many solo and group exhibitions in Greece and abroad. His works are in private and public collections. Teaches at the School of Fine Arts of AUTH.

Σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκης και στο Universitat de Barcelona, Facultat de Belles Artes, ΜΑ,Βαρκελώνη. Συμμετείχε σε πολλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έργα του βρίσκονται σε Ιδιωτικές και Δημόσιες συλλογές. Διδάσκει στη Σχολή Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ.

Born in Belgium, **Godelieve Vandamme** studied and worked in Italy and France before settling in Brussels. In 2003 she obtained a Master's Degree in Visual Arts at « La Cambre » ENSAV, Brussels. She has regularly exhibited her work in Belgium and elsewhere in Europe. Her paint-ings and sculptures reflect her interest in landscapes and architecture. Over the past two years she has worked, variously, with an architect on a project for a public commission (the building work is currently under way), enjoyed a solo exhibition at a Brussels gallery (Rossicontemporary Gallery, Brussels) and taken part in a major collective exhibition about Belgian landscapes (Musée d'Ixelles in Brussels). She is currently working (illustrations) on a publication together with the Belgian poet, Veronique Wautier, entitled "Cabaner Chavirer".

Γεννημένη στο Βέλγιο, η Godelieve Vandamme σπούδασε κι εργάστηκε στην Ιταλία και τη Γαλλία προτού εγκατασταθεί στις Βρυξέλλες. Το 2003 έλαβε Master's Degree στις Visual Arts στο ENSAV La Cambre στις Βρυξέλλες. Έργα της εκτίθενται τακτικά στο Βέλγιο και αλλού στην Ευρώπη. Οι πίνακες ζωγραφικής και τα γλυπτά της αντικατοπτρίζουν το ενδιαφέρον της για τα τοπία και την αρχιτεκτονική. Τα τελευταία δύο χρόνια έκανε ατομική έκθεση στη Rossicontemporary Gallery στις Βρυξέλλες και έλαβε μέρος σε μεγάλη ομαδική έκθεση στο Musée d'Ixelles στις Βρυξέλλες. Αυτή την εποχή συνεργάζεται με τη Βελγίδα ποιήτρια Veronique Wautier στην εικονογράφηση ενός βιβλίου με τίτλο Cabaner Chavirer.

Babis Venetopoulos graduated Aristotle University of Fine Arts, in Thessaloniki and he earned a Masters degree in Digital Art from the Athens School of Fine Arts. From 2002 until the present, he has participated in numerous solo and group exhibitions and Biennials in Greece and abroad. He teaches Digital Media and Digital Design at the Fine Arts School of AUTH.

Απόφοιτος της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Μεταπτυχιακές σπουδές στις Ψηφιακές Μορφές Τέχνης της Α.Σ.Κ.Τ. από το 2002 μέχρι σήμερα συμμετείχε σε πλήθος ομαδικών εκθέσεων και

Μπιενάλε στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Παρουσίασε το έργο του σε πολλές ατομικές εκθέσεις. Διδάσκει Ψηφιακά Μέσα και Ψηφιακό Σχεδιασμό στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ.

Dimitris Xonoglou studied painting at the Academia di Belle Arti di Roma, and ceramics at Scuola di Arti Ornamentali di San Jacomo di Roma and has been teaching at the School of Architecture of AUTH. From 1982 until the present he has enjoyed numerous solo and group exhibitions in Greece and abroad Europe and the USA and China. His works are part of many private and public collections, museums and galleries in Greece, Europe and USA.

Σπούδασε ζωγραφική στην Academia di Belle Arti di Roma, και κεραμική στη Scuola di Arti Ornamentali di San Jacomo di Roma. Δίδαξε στην Αρχιτεκτονική Σχολή του ΑΠΘ. Από το 1982 μέχρι σήμερα έχει πλήθος ατομικών εκθέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις σε Ελλάδα, Ευρώπη και ΗΠΑ και Κίνα. Έργα του βρίσκονται σε πολλές ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές, Μουσεία και Πινακοθήκες στην Ελλάδα, την Ευρώπη και ΗΠΑ.

ISBN: 978-1-365-65500-5